

2013/2.

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS KÜRTÖLT, ÉS NAGY SZÓZATOK
LŐNEK A MENNYBEN...”

„NÖVEKEDJETEK
A KEGYELEMBEN!”

EGYHÁZAK ÉS ÁLLAMOK
EGY ÁTALAKULÓ VILÁGBAN

MIÉRT AKTUÁLISABB MA
ROBERT H. PIERSON 1978-AS
BÚCSÚBESZÉDE?

IGAZ VAGY HAZUG ZENE?
Gondolatok az egyházi zenéről

TAPASZTALATOK

Kedves Testvérek!

Örülünk annak, hogy a *Kürtszó* első száma után sokan jeleztek, mennyire várják már az újabb számot.

Az első lapszám köszöntőjében azt írtuk, hogy kiadványunk címe Jel 10,7-re utal. Ehhez most hozzátennénk, hogy utalás a Jóel 2,1.15-ben foglalt felhívásra is: „*Fújjatok kürtöt a Sionon, mert eljön az Úr napja, mert közel van az! ...Fújjatok a kürtöt a Sionon!*” Sion hegye, amelyre a jeruzsálemi templom épült, a mindenkori ó- és újszövetségi egyház jelképe a Szentírásban (lásd Zsolt 125,1–2; Ésa 2,2; Zsid 12,22–23)

Jól ismert számunkra a kép: három angyal fújja a kürtöt, mögöttük a földgolyó látható. Ez a jelkép az egész világnak hirdető utolsó kegyelmi hívásra, a hármass angyali üzenetre utal, amely a következő szavakkal kezdődik: „*Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget, mert eljött az Ő ítéletének órája!*” (Jel 14,7) Mielőtt a Szentlélek erejével igazán felhangozhatna ez az üzenet az egész világon, a Sionon, azaz Isten egyházában kell felharsannia a kürtszónak. Olvassuk figyelmesen Jóel könyve 2. fejezetét, és megtudjuk, hogy milyen üzenetet kell Isten népe füléhez eljuttatnia a kürtszónak. Néhány kiemelkedő gondolat ebből:

Olyan hirtelen lep meg minket az Úr napjának elérése, „*mint a hegyekre ráterülő alkonyat*” (2. vers).

„*Bizony nagy az Úr napja, és igen rettenetes! Ki állhatja ki azt?*” (11/b)

„*De még most is így szól az Úr: Térjétek meg hozzám teljes szívetek szerint!*” (12. vers)

„*Szenteljétek böjtöt, hirdessetek gyűlést!*” (15. vers)

„*Sírjanak a papok, az Úr szolgálói, és mondják: Légy kegyelmes, óh Uram, a te népedhez, és ne bocsásd szidalomra a te örökségedet!*” (17. vers)

Ezeket az üzeneteket szeretnénk megszólaltatni, közvetíteni a *Kürtszó* egyes számai által.

A szerkesztők

Az Ige mellett

- Az igazságról 2

A Bizonyágtételeket olvasva

- A Szentlélek... 4

Igaz gondolatok

- Idézetek 6

Az idők jelei

- Tallózás az év végi sajtóban 7

Vallásszabadság

- Vallás, szabadság, törvény 11

Tapasztalatok

- Új evangelizációs lehetőség: Biblia-kiállítás Ráckevén 15
- Egy frissen hallott régi történet 16

Hit általi megigazulás

- Növekedjétek a kegyelemben! 18
- Ellen G. White: Növekedés a „Krisztus teljességéig” 21

Időszerű gondolatok

- Pierson testvér, akkori generálkonferencia elnök búcsúbeszéde (1978) 22
- Miért aktuális? Gondolatok Robert H. Pierson búcsúbeszéde kapcsán 24

Kitekintő

- Könnyű keresztény zene? I. rész 26

Belső használatra szánt kiadvány. A fenntartásra adományokat köszönettel elfogadunk az alábbi számlaszámon: **VAJDASÁGÉRT ALAPÍTVÁNY 10402623-50526554-86651004**. Szerkesztők: Reisinger János, Vankó Zsuzsa, Buda Júlia. Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu. További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: **06-30/619-5901**; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

Az Ige mellett

„...az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva növekedjünk abban, aki a fej, a Krisztusban.” (Eféz 4,15)

AZ IGAZSÁGRÓL

Az igazsághoz való ragaszkodást sokan becsülik le, vagy illetik elszántan éles bírálattal még a magukat hívőknek vallók között is. Merv fanatizmussal, szeretetet nélkülöző hősökkel azonosítják ezt a magatartást. Úgy vélik, a kereszténység lényege a szeretet, ennek kell alávetni az igazság képviselőjét is. Hiszen az Írás is így tanít: „Minden dolgotok szeretettel menjen végbe”, és „szeretettel szolgáljatok egymásnak.” (1Kor 16,14; Gal 5,13/b)

Hogy a szeretettel kezdjük érvelésünket, tudnunk kell, hogy a Biblia nem megkülönböztetés nélküli, „egyetlen” szeretetről beszél. Sok ember a szeretetet magától értődő valóságnak tartja, ami egyszerűen van, ha van, jön, ha jön, tanulni nem is szükséges, magától terem, mint fűszál a réten. A Biblia azonban kétféle szeretetet említ. Beszél az önszerető, öngazoló ember „szeretetéről”, az emberi szeretetről, amelyet a „reggeli felhőhöz és a korán múló harmathoz” hasonlít (Hós 6,4). Ez a valóságban az igazi, isteni szeretetnek – amely „soha el nem fogy” (1Kor 13,8) – csupán a látszata, esetleg gyöngé utánczata. Az ember azért nem képes igazán szeretni a magerejéből, mert az önző emberi ter-

mészet nem képes hiteles szeretetet előállítani. Az emberi szeretet becsapás és önbecsapás egyszerre. „Adhat-e tisztát a tisztátalan?” (Jób 14,4)

Az isteni szeretet egészen más, mint az emberi. De a földi életben ez csak annak válik nyilvánvalóvá, aki életét Isten Igéje szerint akarja élni. Aki nem mulékony örömforrásokat, gyorsan elmúló szeretetet keres. Az az „igaz ember”, aki „hitből él” (Hab 2,4; Rm 1,17), a szeretetet isteni mivoltában szeretné magában hordozni, és elfogadja az ehhez vezető út törvényszerű lépéseit.

Most térjünk vissza a kiindulópontokra: mindnyájunknak meg kell tanulnunk igazán szeretni. Az ehhez vezető utat többször is leírja a Biblia. Az egyik legrövidebb megfogalmazást idézzük: „De te, ó Istennek embere... kövessed az igazságot, az istenfélelmet, a hitet, a szeretetet, a békességes türelést, a szelídséget.” (1Tim 6,11)

Ez az ige matematikai pontossággal leírja, milyen út vezet a valódi, isteni szeretethez. Ennek az útnak a legelején az „igazság” áll. Isten világrendjében nincs szeretet igazság nélkül. Ha valaki nem tanulja meg az igazságosságot, soha nem fogja megtudni, mi is a szeretet. Ha igaz az állítás, hogy „minden igazságtalanság bűn” (1Jn 5,17), akkor az is igaz, hogy minden igazságos szó és cselekedet a szeretet jelenlétét árulja el.

Az igazság szeretetét kell befogadnunk az üdvösségre (2Thess

2,10), de úgy követni az igazságot, hogy azt az istenfélelem táplálja, erősítse a mindennapokban. Aki az igazság istenfélő gyakorlatát éli, abban erősödik, épül a „hit”. És csak ezután, ilyen előzmények gyakorlásával születik meg és izmosodik tovább a valódi „szere- tet”, melyet abból mérhetünk le, hogy valóban él-e bennünk, hogy „türelemmel” és „szelídséggel” viszonyulunk-e másokhoz vagy a konfliktusokhoz. A szeretet csúcsához tehát ilyen út vezet – a Biblia szerint.

Mivel az igazság(osság) és a szeretet szétbonthatatlan, a hegy másik oldalára is vessünk egy pillantást, egy jól ismert ige segítségével: „...az igazságot követvén szeretetben, mindenestől fogva növekedjünk abban, aki a fej, a Krisztusban.” (Eféz 4,15) Ha az igazságot nem szeretettel képviseljük, ennek legfőbb oka az igazság erőtelensége az életünkben. Az igazság megerősödése mindig a szeretet megerősödését vonja maga után.

Akkor vagyunk igazságosak, ha szeretünk, de akkor szeretünk, ha igazságosak vagyunk. A majomszeretet nem szeretet. A csak érzelmekből összeeszkábált szeretet gyöngébb, mint a kártyavár.

Ne engedjük, hogy fiataljaink szeretet és szerelem címén ámitás szerzői vagy kárvallottjai legyenek! Hagyjuk, hogy „Isten maga tanítson meg arra, hogy egymást szeressétek” (1Thess 4,9/b)!

Reisinger János

„Távol legyen tőlem, hogy igazat adjak néktek! Amíg lelkemet ki nem lehelem, ártatlanságomból magamat ki nem tagadom. Igazságomhoz ragaszkodom, róla le nem mondom; napjaim miatt nem korhol az én szívem. Ellenségem lesz olyan, mint a gonosz, és aki ellenem támad, mint az álnok. Mert micsoda reménysége lehet a képmutatónak, hogy telhetetlenkedett, ha az Isten mégis elragadja az ő lelkét? Meghallja-e kiáltását az Isten, ha eljő a nyomorúság reá? Vajjon gyönyörködhetik-e a Mindenhatóban; segítségül hívhatja-e mindenkor az Istent? Megtanítlak benneteket Isten dolgaira; amik a Mindenhatónál vannak, nem titkolom el. Íme, ti is mindnyájan látjátok: miért van hát, hogy hiábavalósággal hivalkodtok?!” (Jób 27,5–12)

A Bizonyágtételeket olvasva

A SZENTLÉLEK...

... nem érzelem vagy elragadtatás

„Annak okáért, mivelhogy ilyen szolgálatban vagyunk, amint a kegyelmet nyertük, nem csüggedünk el; hanem lemondunk a szégyen takargatásáról, mint akik nem járunk ravaszságban, és nem is hamisítjuk meg az Isten ígését, de a nyilvánvaló igazsággal kelletjük magunkat minden ember lelkiismeretének az Isten előtt.” (2Kor 4,1–2)

Testvéreim, a Szentlélek kitöltésével kapcsolatban a tévedés veszélye fenyegeti sorainkat. Sokan gondolják, hogy egy érzelem vagy elragadtatás bizonyítja a Szentlélek jelenlétét. Fennáll annak a veszélye, hogy az igazi érzéseket nem értjük meg, és Krisztus szavai – „tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek” (Mt 28,20) – elveszítik jelentőségüket. Veszélyeztet ugyanakkor az is, hogy egyedi tévelygések és babonával szőtt elképzelések kerülnek az írások helyébe. Mondd meg népünknek, ne igyekezzenek előhozni olyan dolgokat, amelyeket az Ige nem nyilatkoztat ki. Maradjatok minél közelebb Krisztushoz! Jussanak eszetekbe az Ő szavai: „Tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam néktek: és ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig!” (20. vers)

Velünk van, amikor az Ószövetségben és az Újszövetségben kijelentett szavait szóljuk. Aki az Újszövetségben kijelentette parancsolatait, az ugyanaz, aki az Ószövetségben leírt rendelkezéseket adta. Az Ő és az Újszövetség egyaránt megszentelt, mert mindkettő Krisztus szavait tartalmazza. Minden kapcsolat a menny és a föld között Ádám bűnbeesése óta Krisztus által történt. Aki hisz az Újszövetség, valamint az Ószövetség utasításaiban, és megcselekszi mindazt, amit Krisztus bennük parancsolt, mindenkor maga mellett tudhatja Megváltóját.

(*The Kress Collection*, 126. oldal)

Az apostolok és a próféták, valamint a régi idők szent emberei jellemüket nem csodákkal tökéletesítették, vagy valami csodás és szokatlan megnyilvánulás által; de egyedül Krisztus igazságában bízza használták Istentől kapott képességeiket. Mindazok, akik hasonló eszközöket használnak, hasonló eredményt fognak elérni.

(*General Conference Bulletin*, 1900. július 1.)

Sátán szeretné, ha Isten törvényének mindegyik megrontója magát szentnek vallaná. Ezt teszi ő maga is. Neki elég, ha az emberek hitüket mesterkéltné tanításokra és vallásos lelkesedésre alapozzák, mert az ilyen személyeket nagy haszonnal használhatja fel a lelkek megtevesztésére.

(*Evangelism*, 597. oldal)

... sem izgatottság, sem feltűnést keltés

„Mindenben tenmagadat adván példaképül a jó cselekedetekben; a tudományban romlatlanságot, méltóságot mutatván, egészséges, feddhetetlen beszédet; hogy az ellenfél megszegyenüljön, semmi gonoszt sem tudván rólatok mondani.” (Tit 2,7–8)

Az Úr munkát bízott rád, amit el kell végezned, és ha hallgatsz szavára, nem ülhetsz a sötétben. A Megváltó ezt mondja: „Az én juhaim hallják az én szómat, és én ismerem őket, és követnek engem.” (Jn 10,27) „Idegent pedig nem követnek... mert nem ismerik az idegenek hangját.” (5. vers)

Biztos vagyok benne, hogy az Úr megmutatja neked engesztelő munkájának tökéletességét és teljességét, hogy szívedet a szeretet és a hála töltse be, és hogy feltárhassd mások számára azt, amit neked naponként feltár az Úr. A szívbe vésett Krisztus-kép a jellemiben tükröződik, meglátszik nap mint nap a gyakorlati életben, mert mi egy személyes Megváltót képviselünk. A Szentlélek mindenkinek meg van ígérve, aki csak igényt tart rá. Amikor az Írásokat kutatod, a Szentlélek melletted van, és Jézus Krisztust személyesíti meg. Az igazság egy élő elv, mely drága tisztasággal világítja meg az értelmet, és azután, ó igen, azután jön el az idő az élő Krisztusról beszélni. „Mert Isten munkatársai vagyunk...” (1Kor 3,9) Krisztus a samáriai asszonynak azt mondta: „Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja neked: Adj innom!, te kérted volna őt, és adott volna neked élő vizet... örök életre buzgó víznek kútfeje...” (Jn 4,10.14)

Akiknek szívében a Szentlélek megnyitotta Krisztus evangéliumának forrását, azok fényt, vigasztalást és reményt nyújtanak az igazságra szomjazó szíveknek. Nem izgatottságot akarunk előidézni, hanem mély, őszinte beismerést, hogy akik hallják ezt, kemény munkát végezzenek, valódi, egészséges, eredeti munkát, mely tartós, akár az örökkévalóság. Nem izgalomra éhezünk, a feltűnést keltésre; minél kevesebb van ezekből, annál jobb. Az Írások feletti csendes, nyugodt elmélkedés drága és gyümölcsöző. Itt van a siker titka: az élő, személyes Megváltóról egyszerű és őszinte módon úgy prédikálni, hogy az emberek képesek legyenek hit által megkapaszkodni az élet Igéjének erejében.

(*The Paulson Collection*, 101–102. oldal)

„1853 júliusában láttam, hogy nincsen rendben, miszerint folyóirataink, melyek Istenéi, és melyeket helyesel, oly ritkán jelennek meg.*

Művünk korunkban, amelyben élünk, hetenként megjelenő lapokat igényel, továbbá minél több traktátot, hogy korunk folyton szaporodó tévedéseit leleplezzék; de anyagiak hiánya akadályozza ezt a munkát. Láttam, hogy az igazságnak terjednie kell, és nekünk nem szabad félnünk; inkább kerüljön három lappéldány olyan helyre, ahol nincs rá szükség, sem hogy egyetlen lélek is nélkülözze, aki azt becsülné, és akinek az hasznára és áldására válna.

Láttam, hogy az igazság, amelyet most hirdetünk, megállja helyét, mert az utolsó napok igazsága él, megmarad, és a jövőben még kevésbé szorul igazolásra. Annak jogosultságáról nem kell sokat írunk, mert önmagáért beszél, és tisztán kiviláglik. Az igazság egyenes, tiszta és világos, bátran kiáll; védi önmagát. De nem így áll a tévedéssel. A tévtan oly kusza, oly érthetetlen, hogy igen sok beszédre van szükség, hogy ferdeségét elhithessék.

Láttam, hogy több helyen a lelkek minden világosságot a mi lapunkból nyertek, s hogy az emberek ily módon fogadták el az igazságot, és hirdették másoknak is. E csendes követek munkája nyomán számosan felébredtek. A folyóirat volt egyedüli prédikátoruk. Az igazság ügyét ne gátolja előhaladásában az anyagiak hiánya.”

(*Tapasztalatok és látomások*,
Kiegészítő magyarázatok)

* A *Review and Herald* című angol nyelvű folyóiratunk ezt megelőzőleg nagyon rendszertelenül jelent meg; akkoriban kéthetenként adták ki.

Igaz gondolatok

„Isten sohasem küldött olyan embert, aki nem háborgatta az emberek lelkiismeretét.”

Charles H. Spurgeon

„Mindig tartsatok ki amellet, hogy a hitvallásoknak kell alkalmazkodnia a Bibliához, és nem a Bibliának a hitvallásokhoz!”

Charles H. Spurgeon

„Sokszor óriási a különbség az általunk érzékelt valóság és az igazság között... Mai írásaimban szokimondó vagyok, ám ahhoz, hogy ezt megtehessem, be kellett bizonyítanom, hogy minden mondatomat alá tudom támasztani tényeken alapuló érvekkel... Azon igyekeztem, hogy ne csak megértsem a világot, hanem magamat is megértsem.”

Fejtő Ferenc

(2008 márciusa – *Átélttem egy évszázadot. Utolsó interjúk Fejtő Ferencsel*, Scolar Kiadó, Bp., 2013)

„Ha nem ismerjük el, hogy telve vagyunk kevélységgel, nagyravágyással, érzékiséggel, gyarlósággal, nyomorúsággal és igazságtalansággal, nagyon vakok vagyunk. Ha pedig valaki felismeri ugyan, de mégsem óhajt megszabadulni tőle, mit mondhatunk az ilyen emberről...? Mi egyebet érezhetünk tehát e vallással szemben, amelyik ilyen jól ismeri az emberek gyengeségeit, mint tiszteletet, és nem kell-e vágyakoznunk annak a vallásnak az igazságára, amelyik ily kívánatos orvosságokat ígér e gyengeségek ellen?”

Blaise Pascal

(Pascal: *Gondolatok*, 450. töredék)

„Az ember tehát merő alakoskodás, hazugság és képmutatás, mind önmagával, mind másokkal szemben. Nem akarja, hogy szemébe mondják az igazságot, és ő is óvakodik másoknak megmondani; és mindezek az igazságtól meg a józan ész-től oly idegen hajlamok természettől fogva benne gyökereznek a szívében.”

Blaise Pascal

(Pascal: *Gondolatok*, a 100. töredékből)

A hibák javításáról

„Mások hibáján csak akkor próbálj javítani, ha e hibát jól látod, anélkül, hogy számodra visszataszító volna: s ha biztosan tudod, hogy beavatkozásod nem tolkodás, és nem reménytelen kísérlet.”

Weöres Sándor

Isten

„Akit veled Istenként elhitettek, cifrára mázolt, otromba fabálvány, más dolga sincs, mint szentül álldogalván lesni, hogy tőle miket kéregetnek. Ő más! több! nincs rá szavam, csak dalom.”

Weöres Sándor

(*Füves könyv*, Helikon, Bp., 2013, 16., 49. o.)

TALLÓZÁS az év végi sajtóban

„A meglepetések pápája”

Így emlegetik a sajtóhírekben Ferenc pápát. A rangos francia folyóirat, a Le Monde szerint „új korszakot nyithat Ferenc pápa”. Már nemcsak a melegek iránt mutat nyitottságot nyilatkozataiban, hanem az újránházassodottak, a nem házasságban élő párok és az abortuszt választó nőkkel szemben is. „Ha egy embernek az élete merő szerencsétlenség, ha bűnök serege, kábítószer vagy bármi más törte össze, Isten ott van az életében” – jelentette ki.

Ami ennél is meglepőbb: „Pietro Parolin, a szentszéki államtitkárság új vezetője szeptember 11-én arról beszélt, hogy a papok cölibátusa nem egyházi dogma, de komoly hagyományai vannak a katolikus egyházban. Ugyanakkor

lehet vitatkozni róla, és érdemes megfontolni, szükség van-e a papi nőtlenség megtartásával kapcsolatos erőfeszítésekre.” Az államtitkárság Ferenc pápa által kinevezett vezetője nem tehetett volna ilyen nagy jelentőségű nyilatkozatot magától, illetve a pápával való egyeztetés nélkül. Azt is megérjük még talán, hogy a modern világ megnyerése céljából a cölibátust is feladja maholnap a katolikus egyház? Úgy tűnik, hogy a világ felé való nyitásban Ferenc pápa meszebb megy, mint XXIII. János, a II. Vatikáni Zsinat pápája. Szemünk előtt zajlik az egyház megújító „átöltözése”, miközben a „tévedhetetlen” lényeg változatlanul fennmarad. Jövőre lesz püspöki szinódus, amely majd megfogalmazza az állásfoglalásokat a modern kor által felvetett kérdéseket illetően. (Hírforrás: MTI, 2013. szeptember 23.)

Egy egészen friss, napilapokban közölt hír:

Ferenc pápa

Az evangélium öröme c. apostoli irat

November 26-án bemutatták a Vatikánban Ferenc pápa *Evangelii Gaudium* (Az evangélium öröme) c. apostoli buzdítását (143 oldalnyi anyag). Bizonyára hamarosan megjelenik magyarul is az eredetileg latin nyelvű dokumentum. Fontos lesz áttanulmányozni.

Egyre halványuló protestantizmus

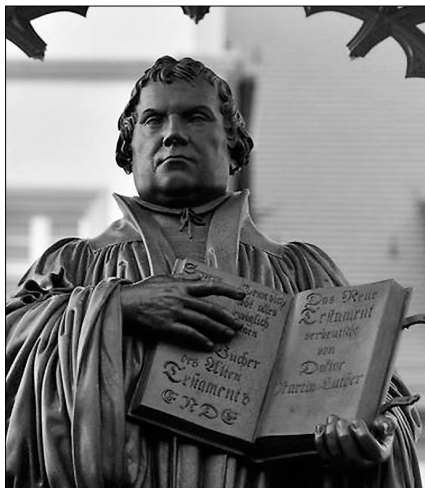
Mindjárt itt a 2014. esztendő – ettől kezdve már csak három év van a reformáció 500. évfordulójáig. Bizonyosan lesznek fényes ünnepek, de a protestáns lényeg – a sola Scriptura elvéhez való következetes hűség, az elhatárolódás a Római Katolikus Egyháztól, amely a hagyományokat egy szintre emeli az Írással, sőt, annak alárendeli – egyre halványul.

Ferenc pápa október 21-én fogadta a Vatikánban a Lutheránus Világszövetség küldöttségét, valamint a lutheránus–katolikus egység elősegítésére létrehozott bizottság tagjait. A pápa javaslata a közelgő fél évezredes jubileumra: „Párbeszédés úton vessük össze nézeteinket a reformáció történelmi valóságáról, annak következményeiről, és az arra adott válaszokról... Katolikusok és lutheránusok együtt kérhetnek bocsánatot azért a rosszért, amit egymásnak okoztak, és az Isten előtt elkövetett bűnökért, és együtt örülhetnek az egység nosztalgiájának, amelyet az Úr felébresztett szívünkben.”

A közös ünneplésre Wittenbergbe készül a pápa. Különös

visszafordítása lesz a reformációnak ez a találkozó és az együtt ünneplés. A protestánsok körében aggódó hangokat mégsem hallani, kételyek és fenntartások nélkül együttműködnek a vatikáni kezdeményezéssel.

Több mint száz éve írta le Ellen G. White az alábbi sorokat *A nagy küzdelem* c. könyvben: „A protestánsok ma sokkal jobban kedvelik a katolicizmust, mint korábban... [Köreikben] egyre nagyobb súlya lesz annak a véleménynek, hogy a lényeges kérdésekben nem is különbözünk annyira, mint gondoltuk, és egy kis engedmény közelebb fog vinni minket Rómához... **A protestánsok helyeslik és támogatják a katolicizmust. Ezen maguk a katolikusok is csodálkoznak, és nem értik...** Nem ok nélkül hangzott el protestáns országokban, hogy a katolicizmus kevésbé különbözik a protestantizmustól, mint korábban. **Történt változás, de nem a pápaságban.** A katolicizmus valóban sokban hasonlít a jelenlegi protestantizmushoz, mert a reformátorok kora óta a protestantizmus nagy mértékben hanyatlott... Mivel a protestáns egyházak a világ kegyeit

Luther Márton

keresik, a hamis szeretet elvakítja szemüket. **Azt tartják, hogy helyes minden gonoszságban a jót látni. Ennek az lesz az elkerülhetetlen következménye, hogy végül minden jót gonosznak fognak tartani.** Ahelyett, hogy őrizzék a hitet, amely egykor a szenteknek adatott, úgy tűnik, mintha mentegetőznének, amiért szeretetlenül vélekedtek Rómáról, elnézést kérnek fanatizmusukért.” (A pápaság célkitűzései c. fejezetből)

(Hírforrás: Magyar Kurír, 2013. október 22.)

Radikalizálódó ökumenikus mozgalom

Justin Welby, az anglikán közösség vezetője és canterburyi érseke hangsúlyozta: „Semmilyen áldozat nem túl nagy az egységért, melyre Krisztus hívott meg minket.” Egy olyan interjú során hangzott el ez a kijelentés, amit a Vatikáni Rádió készített az érsekkel az Egyházak Világtanácsa 10. nagygyűlésén, amelyet ebben az évben tartottak a dél-koreai Busanban. Hozzátette: „Minél tovább tartoznak a keresztények különböző egyházakhoz szerte a világon, annál mélyebbre eresztik gyökereiket a saját intézményeikben – nyilatkozta az anglikán érsek. – Lehet, hogy újra kellene gondolnunk, mi is az egyház, és Krisztusért feladnunk néhány olyan dolgot, melyet az identitásunk részének érzünk.” (Forrás: Magyar Kurír, 2013. november 6.)

Egybecseng ez az úgynevezett *Princetoni javaslat*tal, amelyet 2003-ban terjesztettek elő az amerikai Katolikus és Evangéliumi Teológiai Központ köréhez tar-

tozó különböző felekezetű teológusok. Részlet e dokumentumból: „Az egység kedvéért hajlandónak kell lennünk evangéliumi szabadságunkat felfüggeszteni, és igazodni a gyengébbek korlátaihoz... Az egység nem csak azt kívánja meg az egyházaktól, hogy adják fel önközpontúságukat és elszigeteltségüket: ezeket mindnyájan bünyös dolognak ítéljük. Az ökumené azt is megkívánja az egyházaktól, hogy bizonyos lelki szegénységet vállaljanak, bátran mondjanak le gazdag hagyományaik bizonyos autentikus elemeiről az evangéliumi igazságban megvalósuló átfogóbb egység érdekében.”

Egyre erősödik tehát a követelés, hogy legyen egy olyan tanbeli minimum, amellyel minden keresztény felekezet egyetért, legyen „egy Isten, egy hit, egy egyház”.

Egyház és állam az átalakuló világban

Részletek Lech Walesa volt lengyel államfő beszédéből, amely október 21-én hangzott el Varsóban, a Nobel-békedíjasok csúcstalálkozóján: „Országainknak különböző vallásaik és gazdasági rendszereik voltak, de most, hogy elért bennünket a globalizáció... közös alapot kell találnunk. Egyetértésre kell jutnunk azokat az értékeket illetően, amelyek minden vallásban közősek, és el kell fogadnunk őket, mint amelyekre a jövődő világot felépíthetjük. Ha ezt megvalósítjuk, nemzedékünkről azt fogják majd írni, hogy nemcsak szépen eltávolították az akadályokat, hanem el is kezdték egy új világ építését.” A volt lengyel elnök szerint ma a jövődő új világról

kétfajta nézet létezik: az egyik a szabadságon, a szabad piacon és a törvényen alapul, a másik pedig az önzésen, a fortélyon és a pénz hatalmán. Nagy kérdés – hangsúlyozta –, hogy milyen lesz a jövő globális gazdasági rendszere. Walesa arra intett, hogy az nem lehet sem a kommunizmus, sem a kapitalizmus a jelenlegi formájában. Úgy vélekedett, hogy Európa és a világ mai problémái nem megoldhatatlanok. (Hírforrás: *Gondola.hu*, Walesa: „Világi tízparancsolatra van szükség”, 2013. október 22.)

Lech Walesa nyilatkozatában XVI. Benedek pápa *Caritas in Veritate* (Szeretet az igazságban)

Lech Walesa II. János Pál pápa társaságában

kezdetű enciklikájának a gondolatai visszhangzanak. Nem jelentéktelen, hogy a Nobel-békedíjasok csúcstalálkozóján ezekben az eszmékben látják a megoldást.

Nagy jelentőségű az alábbi kis hír: A kínai kormány nyitott az egyház fokozottabb szerepvállalására a szociális ellátásban – erről nemrégiben Sanghajban egy kormányhivatalnok beszélt, akit a *Christian Today* című lap inter-

netes oldalán idéztek november 12-én.

„A kormány örömmel veszi az egyház támogatását, ugyanis hiányoznak a források ahhoz, hogy megfelelhessünk minden igénynek. Szükségünk van tehát a vallási szervezetekre” – jelentette ki Vang Hszin-hua kormánytisztviselő a konferencián, amelyet a kereszténység Kínában betöltött szerepéről tartottak. A rendezvényen felszólították az egyházat az időssek gondozására, a drogmegelőzési és rehabilitációs programokban való részvételére, valamint a HIV-fertőzöttel folytatott munkára. Megfigyelők bíznak abban, hogy a kínai vezetés mind nagyobb nyitottságot tanúsít majd az egyházak, illetve tevékenységük kiszélesítése iránt. (Hírforrás: *hirado.hu*, 2013. november 12.)

Sokan felteszik a kérdést, hogyan fog bekövetkezni, hogy „az egész föld csodálva követi a fenevadat”, hogy a vasárnaptörvény beiktatása világszerte megtörténik. Mi lesz Kínával, a többi ázsiai országgal, és a muszlim országokkal – kérdezik –, ahol nincs a kereszténységnek érdemi jelenléte a társadalomban. **A prófécia biztosan nem téved!** Sokféle különös átalakulás forr, formálódik a történelem katlanában. Jelenlegi világunk nagy átalakuláson megy még át a globális fenyegettség, a lefékeződött fejlődés, az egyre nyomasztóbb ökológiai válság árnyékában.

Nem szenteltünk kellő figyelmet egy fontos kijelentésnek A *nagy küzdelem* c. könyvben: „Katólikusok, protestánsok és a világ fiai egyaránt elfogadják a kegyesség látszatát, a kegyesség ereje nélkül, és ebben a szövetségben a vi-

lágot megtérítő és régóta várt millennium nagyszerű mozgalmának a kezdetét látják.” (A közelgő küzdelem c. fejezetből)

A Jelenések könyve 20. fejezetében szereplő millenniumot, az 1000 éves időszakot a keresztény egyházak túlnyomó többsége, élükön a katolikus egyházzal, egyfajta földi aranykorszaknak értelmezi, amikor „Krisztus uralkodik az ő papjaival, Sátán pedig megköttözött” (Jel 20,1–4). Erre az „új világra” utalt Lech Walesa is nyilatkozatában.

Magyarországi helyzet: az „együttműködés” fizetsége, amiben a bevett egyházak részesülnek

A 2014–2020-as időszakban az egyházak előnyben részesülhetnek az európai uniós pályázati pénzek elosztása során – jelentette be a Miniszterelnökséget vezető államtitkár november 20-án Pannonhalmán, a majorsági látogatóközpont alapkövének letételekor. Lázár János közlése szerint a jövő héten azt fogja javasolni Orbán Viktor miniszterelnöknek, hogy az uniós pénzek azon 4 százalékát, amelyet a központi apparátusban dolgozók ellátására fordíthatnának, ajánlják fel a történelmi egyházaknak, amelyek így 250-300 milliárd forintos pluszforráshoz juthatnak.

Az államtitkár elmondta, az elképzelés szerint ebből az összegből juthat az érintett egyházak intézményeinek felújítására, működtetésére, oktatási, szociális tevékenységük színvonalának emelésére, és lelki közösség szervezésére, építésére is.

Lázár János megemlítette, hogy ezt annak érdekében teszik, hogy „a közösségépítés ebben a speciális keretben is tovább menjen, az ezeréves hagyományoknak megfelelően, abban az ezeréves nyomvonalban, amely Szent Márton hegyét megtartotta, és amely, úgy gondolom, hogy mindannyiunk számára lelki biztatást ad”.

Utalva az apátságban hosszabb ideje zajló fejlesztésekre arról beszélt, hogy reményei szerint Magyarország is úgy fog újjászületni, ahogyan Szent Márton hegye az elmúlt 25 évben, mivel Pannonhalmán „az ezeréves ösvényen haladtak, és az ezeréves ösvényen mertek és tudtak maradni”.

A pannonhalmi bencés apátság

Mint fogalmazott, ha egy nemzetet a meghatározó nyomvonallából „az idő vagy a történelmi szükségszerűség és a válságok kizökkentik, akkor összeomlik a társadalom, és szétesik a közösség”. Értékelése szerint a második világháborút követő bő négy évtized „kisiklásnak nevezhető időszak volt, eltávolodás az ősök nyom-

vonaltól, eltávolodás a Szent István-i örökségtől, eltávolodás Szent Márton hegyének szellemiségétől”.

„Biztos vagyok benne, hogy az 1945 után következő kommunista időszak az eltévedés időszaka, és az elmúlt 23 év a visszatalálás kísérlete” – fogalmazott Lázár János. (Hírforrás: MTI, 2013. november 20.)

Egy közelmúltban megjelent újsághír: A hitoktatókat, akik tevékenysége által megvalósul a kötelező hitoktatás, az állam finanszírozza, mégpedig busásan.

„Jogos elvárás, hogy – ha már egyszer az általános iskolákban bevezették a »kötelezően választható« hittant –, ne érje hátrány a hitoktatókat. Csakhogy Mendrey László, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete (PDSZ) elnöke szerint a kormányzat nem az egyenlő finanszírozás elvét valószínűsítette meg, hanem előnyben részesítette az egyházi hitoktatókat, és diszkriminatív módon járt el az állami iskolák tanáraival szemben.

»Harminc éve vagyok a tanári pályán, de a bruttó fizetésem több tízezer forinttal elmarad a hitoktatók béréntől. Pedig a kollégáimhoz képest nem is keresek rosszul« – mondta Mendrey. Miközben az államtitkárság a hitoktatás esetében nyolcfős átlagos csoportlétszámról beszél, az állami alkalmazásban lévő pedagógusok olyan osztályokban tanítanak, ahova minimálisan húsz gyerek jár – hívta fel a figyelmet Mendrey. Hozzátette: a hitoktatókat az egyházak delegálják az iskolákba, a törvény számukra nem ír elő végzettségbeli követelményt.

Szeptember elején amúgy még kérdéses volt, hogy a hitoktatók – az erkölcs tanító pedagógusokhoz hasonlóan – a nyári vakáció idejére is kapnak-e tiszteletdíjat. Az egyházi lobbij jól működött: az EMMI egyházi kapcsolatokért felelős államtitkárságának tájékoztatása szerint a nyári szünet idejére is jár a fizetség.

A pénzt nem közvetlenül a hitoktató, hanem »bértömegként« az egyház kapja. A teljes támogatási összeget hitoktatásra kell fordítani, de szétosztását (akár differenciált módon) az egyház végzi. Hisz – így a minisztérium – az egyház tudja, hány hitoktatója havi hány órában tevékenykedik, s így mennyi bér illeti meg.” (Hírforrás: Népszabadság, 2013. november 27.)

Egyetlen mondat befejezősül, szintén *A nagy küzdelem* c. könyvből:

„Az Egyesült Államoknak [és más országoknak] azoknak a mozgalmakban, amelyek az egyház intézményeihez és intézkedéseihez most megszerzik az állam támogatását, a protestánsok a katolikusok nyomdokaiba lépnek.” (A pápaság célkitűzései c. fejezetből).

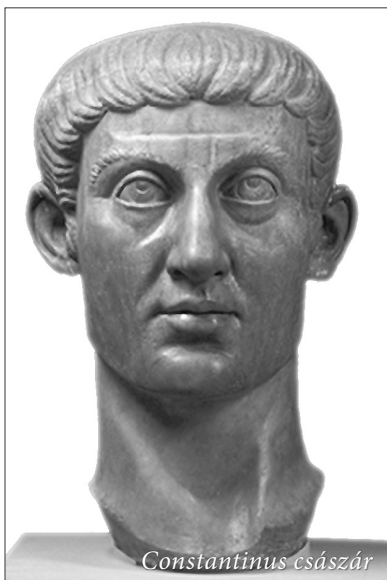
Összeállította: Vankó Zsuzsa

Elérhetőségeink: www.kurtszo.hu; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu. További számok igényelhetők az alábbi telefonszámon: 06-30/619-5901; illetve elektronikusan, a fenti e-mail címen. A kurtszo@kurtszo.hu címen várjuk a kérdéseket és a *Tapasztalatok* rovatba szánt leveleket is.

VALLÁS, SZABADSÁG, TÖRVÉNY

A vallás fogalma önmagában nem bír pozitív erkölcsi tartalommal, ahogy a szabadságé és a törvényé sem. Egymáshoz való viszonyuk ismerete azonban Isten jellemének megismeréséhez nélkülözhetetlen.

Minden elfogultság nélkül kijelenthető, hogy a szabadság nélkül a vallás nem más, mint az ember mások feletti uralmának eszköze. Egy elv csupán, amely azt hirdeti, hogy „minden nép a maga istenének nevében jár” (Mik 4,5), a többit pedig kirekeszti és ellenséggé teszi. Az ellenség felett pedig győzelmet kell aratni, akár legyőzve, akár meggyőzve azt, fizikai vagy lelki erőszakkal – legyen az egzisztenciális fenyegetés, tekintély vagy belenevelés. Ez az éles ellentétben áll Isten jellemével, aki világos szóval közli alapállását: „Nem erővel, sem hatalommal, hanem az én lelkemmel!” (Zak 4,6) Azt, hogy miben is áll ez az éles ellentét, Blaise Pascal így jellemezte: „A mindent szelídséggel intéző Istennek az a módszere, hogy az értelemben észokokkal, a szívbe pedig kegyelme segítségével ülteti el a vallást. De ha erőszakkal és fenyegetéssel akarják beleplántálni az értelemben és a szívbe, akkor nem a vallást, hanem a félelmet vetik el benne.”

Constantinus császár

A hit megvallása csak szabadságban lesz olyan elköteleződés, amellyel szemben bármely erőszak tehetetlen. Ezt látta be Galerius társcsászár is, aki

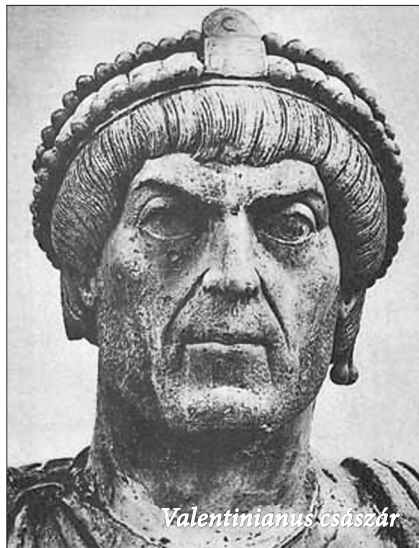
Nagy Konstantinnal

közösen 311-ben, Serdicában (Szófia) kiadott türelmi rendeletében először jelentette ki a keresztényekről, hogy „mivel ezek az emberek többsége a kényszer dacára sem áll el tébolyától, engedélyezzük hitük gyakorlását”. Konstantin és Licinius közösen kiadott milánói ediktuma (313) pedig már ki is mondta a vallás és szabadság elválaszthatatlanságát: „Hosszú idő óta az a véleményünk, hogy a vallásszabadságot nem szabad korlátozni. Sokkal inkább mindenkinek őriznie kell gondolatait és kívánságait, hogy képes legyen a lelki dolgokat úgy tekinteni, ahogy akarja. Ezért megparancsoltuk: mindenkinek megengedtessek azt a hitet vallani és gyakorolni, amelyet akar.”

A vallás szabadsága azonban még kevés. A vallás ugyanis törvény nélkül Sátán eszközévé válik. Isten törvényének kiiktatásával lesz „a nemzeteknek minden istene bálvány”. (Zsolt 96,5) És „mert a bálványok hazugságot szólnak” (Zak 10,2), így válik a vallás a hazugság hirdetőjévé, közvetlenül attól inspirálva, aki „nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja”. (Jn 8,44) Az, hogy az emberek nagy tömegei őszinte elkötelezettséggel vagy akár fanatikus elszántsággal követnek valamilyen vallást, „nem is csoda; hisz maga a Sátán is átváltoztatja magát világosság angyalává. Nem nagy dolog azért, ha az ő szolgálói is átváltoztatják magukat az igazság szolgálóivá” (2Kor 11,3.13–15).

Isten csak arra a hitvallásra tekinthet, amely az Ő általa adott szabadságra és szeretettörvényére épül. Mert „aki belenéz a szabadság tökéletes törvényébe, és megmarad amellett” (Jak 1,25), azt Krisztus személyesen tett ígérete erősíti: „Ha ti megmaradtok az én beszédemben, bizonytalanság az én tanítványaim vagytok. És megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz titeket.” (Jn 8,31–32) Aki azonban elfordul, arra Pascal szomorú szavai érvényesek: „Mivel az emberek nem tudták megtenni az igazságot hatalomnak, ezért megtették a hatalmat igazságnak.” Ezt tükrözi a milánói türelmi rendelet után csaknem hetven évvel később Gratianus, Valentinianus és Theodosius császárok által kiadott közös ediktum is: „Megparancsoljuk, hogy mindazok

a népek, amelyek a mi kegyelmes kormányzatunk uralma alatt állnak, abban a vallásban éljenek, amelyet a hagyomány szerint Szent Péter apostol adott át Róma népének, s amely azóta is töretlenül él napjainkig: az a hitvallás ez, amelyet Damasus pápa és Péter, Alexandria püspöke, az apostoli szentségű fér-

Valentinianus császár

IX. Pius pápa

fiú is helyesnek tart. Tehát: mindenkinek hinnie kell az apostoli hitvallás és az evangéliumi tanítás értelmében az Atyának, Fiúnak és Szentléleknek egységesen isteni voltát, egyenrangú méltóságát és szent hármasságát. Meghagyjuk, hogy akik ezt a hitvallást követik, a »katolikus keresztények« nevét viselhetik, a többiek azonban, akiket eszteleneknek és örülteknek ítélünk, az eretnek hitvallásuknak megfelelő gyalázatos nevet viseljenek, gyülekezeteik nem nevezhetik magukat ecclesiáknak, és egyelőre az isteni bosszúnak adjuk át őket, de majd, amidőn isteni sugallatból erre utasítást kapunk, magunk is gondoskodunk megbüntetésükről.”

Abban a pillanatban, amikor az állam törvényt alkot a vallásról, Isten törvénye nem érvényesülhet. Ennek természetét talán Thomas Jefferson fogalmazta meg a legvilágosabban: „Mivel a mindenható Isten szabadnak teremtette a szellemet (és azzal, hogy minden korlátozással szemben ellenállóvá tette, abbéli legfelső akaratát nyilvánította ki, hogy szabad is maradjon), minden olyan próbálkozás, amely akár jogi büntetésekkel és terhekkel, akár állampolgári létében akadályozva befolyásolni akarja a szellemet, csak képmutatást és becstelenséget fog szülni, és ellentétes vallásunk szent megalapítójának tervével, aki noha egyaránt ura a testnek és a szellemnek, mégsem

akarja sem az egyikben, sem a másikon tett erőszakkal terjeszteni a vallást, bár mindenható hatalma képessé tenné rá.” Akik tehát az állam szerepvállalását az általuk gyakorolt vallás támogatásában kívánatosnak tartják, azok aligha veszik észre a veszélyt, miszerint ha „egy állam eléggé nagy ahhoz, hogy megadjon neked mindent, amit akarsz, az eléggé erős ahhoz, hogy mindenedet elvegye.”¹

Innen már csak egy apró lépés, hogy maga a lelkiismereti szabadság utáni vágy is üldözendő legyen. Az állam és az egyház összefonódásának utolsó letéteményese, a pápai tévedhetetlenséget dogmává tevő IX. Pius az 1854-ben kiadott *Quanta Cura* enciklikájában a vallásszabadságot a „halál szabadságának” nevezte, és kijelentette, hogy „a lelkiismereti szabadság mellett kardoskodó értelmetlen és helytelen hittételek, illetve hangoskodások a legveszedelmesebb tévelygést jelentik – amely nyűg, egy ország legfélelmetesebb réme.” Az 1864-ben kiadott *Syllabus Errorum* bullájában pedig egyebek mellett a következőket jelentette ki, csalatkozhatatlanul:

„Tévedés a következőket állítani: Mindenki szabadon választhatja meg és gyakorolhatja azt a vallást, amelyet ő az értelem világosságával igaznak tart.” (15. sz. tévedés)

„Tévedés a következőket állítani: Korunkban túlhaladottá vált, hogy a katolikus vallás legyen az egyetlen államvallás, míg más istentiszteleti formák ki vannak rekesztve... [Épp ellenkezőleg:] Korunkban elkerülhetetlenné vált, hogy a katolicizmus legyen az egyetlen államvallás, és a vallásgyakorlat minden más formája megtiltassék... Súlyos hiba volt, hogy a protestánsok ugyanolyan jogokat bírnak, mint a katolikusok. Szent kötelesség őket elnyomni.” (77. sz. tévedés)

Mindezekből az következik, hogy a vallásnak az államtól való bármilyen természetű függése szükségszerűen korlátozza a lelkiismereti meggyőződés alapján álló döntés szabadságát. Önmagában az a tény, hogy az állam közvetlenül nem lát el egyházi funkciót – mint ahogy az ókori Rómában, ahol

1 „A government big enough to give you everything you want, is strong enough to take everything you have.” (Thomas Jefferson, 1776)

a császár egy személyben volt imperator és pontifex maximus –, nem azt jelenti, hogy függetlenül is működik a vallástól. Ott, ahol állam és egyház nem válik világos és számon kérhető elvek mentén külön egymástól, ott hiába jelentik ki, hogy „az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak.”² Ahol ugyanis „az állam a közösségi célok érdekében az egyházakkal együttműködik”, ott a „különváltan működés” csak feladatmegosztást jelent, nem pedig függetlenséget. Az együttműködés pedig megalapozza az állami funkciók széles körű átadását az egyháznak, az oktatástól az anyakönyvezésig, az egyházak bevonását állami intézményekbe, végső soron az állam világnézeti semlegességének feladását.

Azoknak, akik a hatalom birtokában Isten törvényének betöltését figyelmen kívül hagyva törvénykeznek, akik Isten országának szabadságon alapuló erkölcsi rendje helyett önmaguk állítanak morális feltételeket, érdemes felidézni egy magát hithű katolikusnak valló elnökjelölt néhány szavát: „Hiszek abban az Amerikában, ahol az egyház és az állam elválasztása teljes, ahol katolikus főpap nem mondhatja meg az elnöknek (ha az katolikus), hogy mit kell tennie, és a protestáns lelkész sem mondja meg híveinek, hogy kire szavazzanak... Hiszek abban az Amerikában, amely hivatalosan sem nem katolikus, sem nem protestáns, sem nem zsidó – ahol egyetlen köztisztviselő sem kér és nem fogad el tanácsot egyetlen egyházi testülettől sem, ahol nincs katolikus szavazat vagy katolikusellenes szavazat, ahol semmiféle blokk-

szavazás nem létezik, ahol a vallásszabadság annyira oszthatatlan, hogy az egyik egyház elleni támadás valamennyi egyház elleni támadásnak minősül... Én nem katolikus elnökjelölt vagyok, én a Demokrata Párt elnökjelöltje vagyok, és éppen katolikus. Én nem szólok az egyház nevében, és az egyház sem szólhat az én nevemben.” (John F. Kennedy)³

Végezetül álljon itt egy hosszabb idézet attól, akit saját megvallása szerint Isten egy kisebb lámpásként küldött, hogy másokat a nagyobb világossághoz vezessen:

„Amikor teljesen kifejlődik a »Nemzeti Megújulás« mozgalma, és gyakorolni fogja a vallásos törvényhozás hatalmát, az elmúlt korokban uralkodó türelmetlenséget és elnyomást ismétli majd meg... Ez a gonosz veszedelem most elérkezett a megvalósulás fordulópontjához.

Isten világossága még jókor rámutatott az előttünk álló veszélyekre. Hogyan állhatunk meg mégis Isten előtt, ha ennek ellenére elhanyagoljuk, hogy minden erőnkkel az emberek elé tárjuk a veszélyeket? Megelégedhetünk-e azzal, hogy nem figyelmeztetjük őket erre a következményekkel terhes kérdésre?

Hosszas küzdelem áll előttünk, a bebörtönzés, vagy elvesztés, de még a halál kockázatával is, hogy megvédelmezzük Isten törvényét, melyet az emberek törvényei hatályon kívül helyeztek. Valláspolitikai megfontolások fogják ösztönözni a behódolást, a béke és összhang kedvéért, s akadnak majd olyanok, akik a Szentírás alapján ösztönöznek erre:

„Mindenki vesse alá magát a felettes hatalomnak... Nincs ugyanis hatalom, csak az Istentől...”

Népünk nem teljesítette az Isten által rábízott kötelességet. Nem készültünk fel a nehézségekre, amelyeket a vasárnaptörvény beiktatása zúdít majd ránk. Ha felismerjük a közelgő veszély jeleit, kötelességünk a tettek mezejére lépni. Senki ne üljön nyugodtan a rosszra várva, azal csitítva magát, hogy a munkának ügyis haladnia kell, mert a jövődőlés előre megmondta, másrészt

² 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról.

³ Az idézet John Fitzgerald Kennedy 1960. szeptember 12-én, Houstonban, a választási kampányban elhangzott beszédéből való. Az eredeti forrás, ahol az egész beszéd megtalálható: <http://www.americanrhetoric.com/speeches/jfkhoustonministers.html>.

pedig, hogy az Úr majd úgyis megóvja népét. Nem teljesítjük Isten akaratát, ha csöndben ülünk, s újunkat sem mozdítjuk a lelkiismeret szabadságának megóvásáért. Szálljanak buzgó imák az ég felé, hogy késlekedjék a veszedelem, amíg befejezzük a munkát, amelyet sokáig elhanyagoltunk. Imádkozunk a lehető legbuzgóbban, majd pedig dolgozzunk imánknak megfelelően...

Ha népünk továbbra is fásult marad, Isten nem tudja kitölteni rájuk a Lelkét. Isten népe nem készült fel arra, hogy együttműködjenek vele. Nem döbbenek rá a fenyegető helyzetre, s nincsenek tudatában a veszélynek. Ismernünk kellene, mint soha még, az ébredés és az együttes tettek szükségét.

Isten népe nem látja a harmadik angyal különleges feladatának fontosságát. Isten szándéka az volt, hogy népe eddigre már sokkal fejlettebb legyen, mint amilyen. Most, amikor már a tettek mezejére kellene lépniük, előbb még fel kell készülniük. Amikor a »Nemzeti Megújulás« sürgetni kezdte ezeket a vallásszabadság korlátozását célzó lépéseket, vezetőinknek készen kellett volna állniuk, és serény igyekezettel ellensúlyozni ezeket a törekvéseket.

Nincs rendjén az, hogy visszatartották népünk-től Isten világosságát – magát a jelenvaló igazságot, amire ebben az időben szükség van. A harmadik angyal üzenetét hirdető lelkészek egy része nem érti, miből is áll az üzenet. Annyira kevés fontosságot tulajdonítottak a »Nemzeti Megújulás« mozgalmának, hogy nem is tartották szükségesnek figyelni arra. Sőt, úgy gondolták, hogy ezzel csak az olyan kérdésekre pazarolnának időt, melyeknek semmi közük a harmadik angyal üzenetéhez. Bocsássa meg testvéreinknek az Úr, hogy így értelmezik a jelen sürgős üzenetét.

Fel kell ráznunk népünket a jelen veszélyére. Az őrállók alszanak. Éveket veszítettünk. A főbb őrállók érezzék át a vigyázás sürgető szükségét, nehogy elmulasszák a válság felismerésére kapott lehetőségeiket.

Ha a területek vezetői nem fogadják most el Isten számunkra küldött üzeneteit, nem sorakoznak fel a tettek mezejére, nagy-nagy veszteség fogja érni a gyülekezeteket. Ha az őrálló – fegyvert látva közeledni – határozott hangot hallat harsonáján, a nép, végig a vonalon, visszhangozni fogja a figyelmeztést, s mindenkinek marad ideje felkészülni a küzdelemre. A vezető azonban túl gyakran tétovázik,

mintha mondaná: »Ne hamarkodjunk el a dolgokat. Talán tévedés az egész. Kerüljük a vaklármát.« A bizonytalankodásra és habozásra ezt kiáltják: »Béke és biztonság! Ne idegeskedjétek, ne rémüldözzetek! Nagyon is felfújják a vallásos alkotmánymódosítás kérdését. Ez az izgatás majd szépen magától elül.«

Ezzel lényegében tagadja Isten üzenetét. S a figyelmeztetés, mely arra volt hivatva, hogy felrázza a gyülekezetet, nem végzi el küldetését. Nem riog határozottan az őrállók harsonája, ezért a nép sem készül fel a viadalra. Az őrálló vigyázzon, nehogy habozása és halogatása miatt emberek vesszenek el, mert vérüket az ő kezéből kérik számon.

Hosszú évek óta várjuk, hogy vasárnapotörvényt hozzanak országunkban. S most, amikor a mozgalom a sarkunkban van, feltesszük a kérdést: Népünk megteszi-e kötelességét ez ügyben? Segítünk-e most magasra emelni a zászlót? Csatasorban állítani azokat, akik szívükön viselik a vallásos jogokat és kiváltságokat. Rohamosan közeleg az idő, amikor majd az elnyomás kezét érzik magukra nehezedeni azok, akik inkább Isten akaratának engedelmessékednek, mint az embereknek. Gyalázatot hozunk-e majd akkor Istenre, mivel hallgatunk, míg az emberek lábbal tapossák szent parancsait.

A protestáns világ viselkedésével Rómának tesz engedményeket, mi azonban ébredjünk fel, s értjük meg a helyzetet. Helyes megvilágításban kell látnunk az előttünk álló küzdelmet. Az őrállók emeljék fel hangjukat, és hirdessék a mai időkhöz szóló igazság üzenetét. Mutassuk meg az embereknek, hogy meddig jutottunk el a jövődőlés történelmében, s próbáljuk felrázni bennük az igaz protestantizmus lelkületét. Döbbsük rá a világot annak tudatára, hogy mily igen becsesek is a vallásszabadság régóta élvezett kiváltságai.

Az Úr ébredésre szólít, mert a vég közel. A mennyi udvarokban minden óra a ténykedés ideje, hogy olyan népet készítsenek fel a Földön, amely megteszi kötelességét a sorsdöntő záróeseményekben, melyek rövidesen bekövetkeznek. A most múló percek, amelyeket oly kevésbé értékelünk, ezek a percek döntik el sorsunkat, vagy az örök életre, vagy az örök halálra. Kiejtett szavunk, ma végzett munkánk, hirdetett üzenetünk lelkülete éltető illat lesz, vagy pedig halál lehelete.” (Bizonyágtételek, V. kötet, 505–509. o.)

Márton István

ÚJ EVANGELIZÁCIÓS LEHETŐSÉG: Biblia-kiállítás Ráckevén

talokra kerültek a Bibliák, hirtelen kíváncsiság támadt a könyvtárlátogatók körében.

Hasonló volt az érdeklődés a környék iskoláiban is. Általános iskolai és gimnáziumi osztályok,

településeiről egy csapat fiatalal Biblia-napot tartottunk. Döbbenetes volt látni és hallani, hogy a gyerekek milyen éleslátásról tesznek tanúbizonyságot, milyen tisztán gondolkodva érdeklődnek a Bibliáról és Istenről.

Egy másik kedves tapasztalatunk egy speciálisiskolás-csoport látogatása volt. Kitoröhlhetetlen emlék volt látni a fogatékos gyermek örömet, aki egy egyiptomi papiruszt, egy Biblia-ritkaságot a kezébe vehetett úgy, hogy eközben nem találkozott tiltással. Bizony, ők is vágnak a szeretet és az isteni szó után!

Az előadásokra szintén sokan érkeztek. Értékes, tartalmas beszélgetések alakultak ki, és reményeink szerint tartós kapcsolatok szövődtek, sőt már megszületett a folytatás gondolata is. Az egyik alkalommal a látogatónk volt egy másik település programszervezője, aki kérte, hogy decembertől a kiállítást hozzájuk is vigyük el.

A könyvtár igazgatója szerint még nem volt az intézmény fennállása óta ilyen látogatott programsorozat, és azt is elmondta, értetlenül áll mindezek előtt, hiszen olyan világot élünk, mikor a vallások már kevésbé érdeklik az embereket.

A kiállítás struktúrája és megvalósítása mögött álló szándék nem csupán a könyvek megismertetése volt. Sokan küzdenek – felekezeti hovatartozástól függetlenül – azzal a problémával, hogy vallásos kérdésekkel nem lehet az emberek figyelmét felkelteni. Nos,

A ráckevői Skarica Máté Városi Könyvtár egy egészen új kezdeményezésnek adott otthont az őszi folyamán. Szeptember közepén indítottunk útjára egy Biblia-kiállítást, amely minden túlzás nélkül mondható, hogy felrázta a várost. A kiállított tárgyak közel hat héten keresztül voltak megtekinthetők, és ez idő alatt a témához kapcsolódó előadások segítették az ismerkedést a Szentírással a téma iránt érdeklődők számára.

A kiállítás látogatottsága minden várakozást felülmúlt. Ezt a könyvtár igazgatója és a kihelyezett vendégkönyv bejegyzései is megerősítették. Jó volt látni, hogy a megnyitó után néhány nappal már az olvasószobában is az asz-

hittanos csoportok jelentkeztek be tárlatvezetésre. Ezek közel egy, másfél órás programok voltak, ahol a Biblia történeti hitelességének, a szövegek megbízhatóságának kérdéseit boncolgattuk, de mindig előkerültek igazi csemegék, érdekességek is. A legjobb visszajelzés minderről az volt, hogy az első hetek után az osztályok már szinte egymásnak adták a kilincset. Volt olyan hét, amikor minden nap kértek további előadásokat, még a nyitvatartási időn kívül is zajlott az élet a Biblia körül.

Talán az egyik legszebb emlék az egyik szombat délelőtt volt. A helyi katolikus pap felajánlotta az iskolabuszukat, és a környék

lehet! Ehhez néhány egyszerű elvet kell csak szem előtt tartanunk. Először is csupán azt kell tanítani és képviselni, amit a Biblia ál-

„Íé lenne, ha én is elhívná az egész Bibliát! Egészében csodálatos bonyolult tiszta az emberre és a könyv. Minden bizonytalanság és fog elbredni, hogy az emberiségnek nincs és nem is lesz még egy ilyen könyve, akárcsak én, akárcsak nem.”
(írta: Dr. Dostojevszkij 1875-ben Ozmidovnak írt leveléből)

MEGHÍVÓ

Ezúton is szeretettel meghívjuk Önt és családját 2013. szeptember 17-én 17.30-kor kezdődő Bibliatörténeti kiállításunk megnyitójára.

A kiállítást megnyitja: Grabaritsné Visontai Ágnes
A megnyitón Dr. Holló Péter történész, főiskolai tanár: A Biblia kultúrtörténete a kereszténység kialakulásától napjainkig című előadását hallgathatják meg.

A Bibliatörténeti kiállítás 2013. október 29-ig tekinthető meg könyvtárunkban.

Helyszín: Skarica Máté Városi Könyvtár
2300 Ráckeve, Kossuth Lajos utca 9.
skarica@rackeve.hu 06-24/519-090

lít – nem többet, nem kevesebbet. Emellett merni kell kimondani, ha valamit nem tudunk. Másodszor, őszinte elfogadó légkört kell biztosítani az emberek számára. Mindegy, hogy ki honnan jött, van vallásos háttere, vagy nincs. Gondolkodni mindenki szeretne, és különlegességnek számít, ha a vallásról vagy a hitről buzdítunk valakit a gondolkodásra. A legfontosabb mindezek mellett viszont az, hogy engedjük szabadon a hallgatóságot. A történelemnek azt a korszakát éljük, mikor kimondott vagy kimondatlan nyomással akarnak embereket vallásokba, gyülekezetekbe, eszmékbe beprésseni, miközben ők valóban

vágyódnak, de oda, ahol ezt nem tapasztalják. Ha Krisztusból fakadó szelíd lelkülettel szabadon engedjük a másikat, akkor Isten szeretete olyan vonzerővel hat rá, ami egyszer majd megtermi a gyümölcsét. Lehet, hogy ezt mi nem látjuk meg, de a munka és az Isten művéért való őszinte, hálaból fakadó szolgálat öröme is bőven elég.

Hálásak vagyunk Istennek, hogy láthattuk saját szemekkel ennek a megvalósulását a gyakorlatban is!

Grabarits Ágnes

EGY FRISSEN HALLOTT RÉGI TÖRTÉNET

November 4-én látogatást tettem Ausztriában élő idős, 88 éves magyar testvérünk-nél, Tarcsai Andrásné Oláh Annánál. Engedélyével írom meg a *Kürtszó* olvasóinak azt, amit elbeszélte édesanyja megtérésének rendkívüli történetéről, valamint saját, gyermekkorában átélt tapasztalatairól. A farmosi gyülekezet kezdeti időszakához kapcsolódnak az általa elbeszélte események.

Édesanyja, Zufroh Anna nem volt még hívő, amikor öt gyermek édesanyjaként tiltott terhességmegszakító műtétnek vetette alá

magát, mivel a házaspár nem kívánt több gyermeket. Otthonukban történt meg a veszélyes beavatkozás, amelynek tragikus következményei lettek – nagyon súlyos betegségbe esett. Anna visszaemlékezése szerint szinte átlátszóvá vált a keze, merev volt a teste, egészen legyengült.

Egyik nap újabb orvost hoztak hozzá, aki szintén azt állapította meg, hogy menthetetlen, és azt is kimondta: a halál már körülbelül másnap délelőttre várható. Híre ment ennek a faluban. A nagy beteg aznap délután már nem is szólalt meg, szemét sem nyitotta ki. Ekkor ment át hozzá a farmosi gyülekezet Bagyinszki Zsuzsanna nevű tagja. Felolvasta neki a Bibliából a vérfolyásos asszony történetét, és bátorító, biztató szavakat kapcsolt hozzá, noha nem tudta, hogy hallja-e őt a beteg.

Másnap délelőtt csakugyan

meghalt Anna édesanyja. Asszonyok jöttek, átöltöztették, és áttették őt egy másik ágyra. Anna elevenen emlékszik ma is arra, hogy mindenki zokogott, édesanyja szinte ordított kétségbeesésben. Csak ő nem sírt, mert ötéves gyerekként még nem tudta felfogni, hogy miről is van szó.

A halott asszony egyszer csak kinyitotta a szemét, és így szólt: „Miért sírtok, Krisztus megérintett és meggyógyított engem.” Ezután még sokáig csak feküdni tudott. Nagyon lassan kezdett enni és erősödni, de végül teljesen felépült. Rendkívüli tapasztalata igaz megtéréshez vezette őt, megkeresztelkedett, és a farmosi gyülekezet tagja lett. De nem csak ő keresztelkedett meg, hanem sokan mások is az utcájukból, akik tanúi voltak annak, hogy ténylegesen meghalt, majd életre kelt, és Jézus gyógyításáról beszélt.

Férje azonban – noha ilyen rendkívüli módon nyerte vissza feleségét – nagyon haragudott rá a keresztsége miatt. Egyes rokonok folyvást uszították, különösen Anna egyik nagybátyja. Még az édesanyja hitében osztozó kis Annára is kiterjedt a harag. Egy alkalommal, amikor anyja nem volt otthon, apja szalonás kenyérféregcséket tett elé, majd melléhez szorította a nagy kést, és azzal fenyegette, hogy megöli, ha nem eszi meg a disznószalonnát. „Én behunytam a szemem – mesélte Anna –, mert nagyon féltem, ott éreztem a kést a mellkasomon.” Mégis ezt mondtam: „Nem eszem meg, mert én Isten országába akarok jutni, és oda nem megy be tisztátalan.” Akkor még csak így értettem azt, hogy tisztátalan nem megy be oda – tette hozzá Anna.

Az apa üldözése addig fajult, hogy végül elzavarta Anna édesanyját a háztól. Ő Budapestre ment, ott megkereste és Isten segítségével meg is találta az egyik gyülekezetet, ahol Farmosról ismerőse volt. A testvérek segítettek neki, egy vak asszonnyal hozták össze, akit gondozott, amivel

némi pénzt tudott keresni. Farmoson élő gyermekeivel ott élő édesanyja közvetítésével tudott némileg kapcsolatot tartani. Anna második osztályos volt még csak, de a nagymama házánál levelet írt édesanyjának Budapestre. Az apai nagymama ment hozzájuk segíteni a főzésben és egyébekben, de a nála kisebb testvérét jórészt Anna gondozta, ahogyan tőle telt.

Ebben az időben történt, hogy tél elején disznóvágás volt a házuknál. Ott volt az említett nagybácsi is, aki apját mindig uszította. Annát arra akarták kényszeríteni, hogy egye meg a disznótorost. Mivel nem tudták rávenni, a havas télben kitétték a gangra, a nagybácsi pedig áthozta veszélyes, vad kutyáját, és ráuszította megfélemlítésül. A kutya csak otthon volt vad, a kislányt nem bántotta. Mikor a többiek bementek a házba, Anna hozzábújt, és a kutya melegítette őt a hidegben. Egy idő után aztán megelegelték a fenyítéket, és beengedték a házba.

Egy vagy két év elteltével az apa mégiscsak hazahívta feleségét. Sőt, mikor idős lett, és megözvegyült, mert Anna édesanyja

ekkor már meghalt, elment az adventista gyülekezetbe, hogy ott találjon valakit, aki segít a ház körüli munkákban. „Abban biztos vagyok, hogy ők nem lopnak meg” – mondta.

Örömteljes, szép élmény volt az Oláh Anna testvérnővel való találkozás, abból a személyes okból is, hogy ismerte szüleimet és apai nagyanyámat, akit én nem ismerhettem, mert meghalt, mielőtt születtem. Anna koránál sokkal fiatalabbnak látszik, szellemileg nagyon friss – felüdített engem értelmes, erős hitének bizonyosságaival. Jelenleg szemműtét előtt áll, azt reméli, hogy ezt követően ismét tud majd olvasni. Szeretettel élnek férjével, együtt hallgatnak magyar nyelvű CD-ket. Férje felolvas Annának, és a levelezésében is segít. Kedves vendégszeretettel fogadtak mindketten.

Örülök annak, hogy a *Kürt-szó* olvasóival is megoszthattam azokat az értékes tapasztalatokat, amelyeket Annától hallottam.

Vankó Zsuzsa

NÖVEKEDJETEK A KEGYELEMENBEN!

Péter apostol második levelének búcsúgondolataira nem szoktunk különösebb figyelmet fordítani. Hamar átsiklunk felettük, vagy tán el sem olvassuk e kissé rejtőzködő mondat szavait. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, ezek csupán egy levél végére illesztett udvarias, általánosan használt, kegyes szófordulatok. Pedig, ha jól meggondoljuk, ebben az egyetlen tanácsban egész keresztény életünk lényegét, „eredményességének” foglatát ismerhetjük fel: „*Hanem növekedjete a kegyelemben, és a mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében.*” (2 Pt 3,18)

Nem csak a természet világában törvényszerű a növekedés, annak hívó életünk legfontosabb részévé is kell válnia. Ahogy fizikailag minden élőlénynek az elengedhetetlenül szükséges tápanyagok szolgáltatják a növekedéséhez szükséges feltételeket, úgy nekünk a kegyelem és Jézus Krisztus megismerése jelentheti a megfelelő táptalajt lelki fejlődésünkhöz. Ugyanakkor a kegyelmet csak Jézus Krisztus által ismerhetjük meg, általa válhatunk annak részesévé – teszi nyilvánvalóvá az apostol. Miként válhat ez valósággá az életünkben? Mit jelent ez a gyakorlatban? Erre keressük a válaszokat.

Növekedés és küzdelem

Ismeretes, hogy Pál apostol Jézust állítja a Zsidókhoz írt levélben a hívó ember elé, mint hitünk Fejedelmét és bevégezőjét (12,2). Az újabb fordítások mindezt a hit „*elkezdőjeként és bevégezőjeként*” adják vissza, a Fejedelem helyén azonban a görög szöveg az ἀρχηγός – *archēgos* szót használja, ami olyan fejedelmet, vezetőt jelent, aki másokat is magával ragad,

cselekvésre indít. A klasszikus görög nyelvben a hősoket, a nagyobb hadseregek vezetőit illették ezzel a kifejezéssel. Jézus tehát, mint az első a seregben, hős vezéreként jelenik meg ebben az igeszakaszban. Úgy próbálja átvezetni követőit, katonáit az előttük lévő küzdőtéren (12,1), mint aki elsőként nézett szembe a veszélyekkel, akadályokkal és próbákkal.

Mivel Jézus „*mindenben megkísértetett, hozzánk hasonlóan*”, és nem bukott el a kísértés harcmezéjén, úgy nekünk is segítséget, győzelmet tud adni „*alkalmas időben*” (Zsid 4,15–16). Mindehhez viszont Jézusnak is növekednie kellett a kegyelemben, azaz gyakorolnia kellett a mennyei Atyában való bizalmat, és a neki való átadást. Jézus növekedéséről, „*gyarapodásáról*” olvashatunk Lukács evangéliuma 2,52-ben. Az itt használt szó is érdekes háttérrel bír. Eredetileg azt jelentette, hogy „*valaki előbbre jut azáltal, hogy elgördíti útjából az akadályokat*”. Jól tudjuk, Jézus is csak úgy tudott növekedni a kegyelemben, hogy neki is meg kellett küzdenie a „*bűn testének hasonlatosságában*” (Rm 8,3) az emberi természet kihívásaival, a fizikai és lelki gyengeségekkel: éhséggel, szomjúsággal, fáradtsággal, félelemmel, szembeszegülésekkel, gyűlölködésekkel stb.

Belegondoltunk-e már abba, hogy neki mennyivel nagyobb küzdelmet kellett megvívnia a sötétség hatalmaival, mivel egyrészt sokkal nagyobb volt a küzdelem tétje is – Sátán személyesen ostromolta kísértéseivel –, másrészt nem állt még előtte pozitív példa, akire erőforrásként és bátorításként tekinthetett volna. Nekünk ezzel ellentétben, bár próbáink valóságosak, soha nem kell átelnünk olyan súlyos támadásokat, mint neki, és csupán egy legyőzött, hatalmától megfosztott ellenséggel kell szembeszállnunk (Kol 2,15; Zsid 2,14). Képzeld el egy hadsereg vezérét, akinek katonáival együtt egy őserdőn kell átverekednie magát. Úgy próbálja meg az embereit a veszélyzónából a biztonságba kivezetni, hogy először ő néz szembe a veszéllyel, az akadályokkal és a pró-

bákkal, amelyeket le is győz. Jézusban tehát megtalálhatjuk a kegyelem teljességét azáltal is, hogy nemcsak a megbocsátásra, a bűnbocsánatra talált megoldást azzal, hogy elrendezte a kereszten bűneinket, hanem emberi természetében le is legyőzte azokat, hogy ebben mi is követhessük őt. Azután, ahogy elküldte a Szentlelket, bőséggel meríthetünk az ő erejéből. Értünk növekedett a kegyelemben, és amikor erejére támaszkodunk, mi is növekedünk abban.

„Néztén” és látván

Az apostol a Zsidókhöz írt levél idézett szakaszában arra is figyelmeztet, hogy a harctéren való küzdelem közben az őt követő katonáknak egy percre sem szabad levenniük tekintetüket az *archégosról*, a kapitányról. Tudniillik bátorító példája, küzdelmének szabályszerűsége, szeretetének szemlélése és elfogadása biztosíthatja csak egyedül a győzelem lehetőségét harcostársai számára is. *„Néztén a hitek Vezérére és Győztesére, Jézusra, aki az előtte lévő örömeért, megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett... Gondoljátok meg azért, hogy Ő ily ellene való támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy el ne csüggedjetelek lelketekben elalélván.”* (Zsid 12,2–3)

Az apostol arra figyelmeztet, hogy a győzelemhez elégséges kegyelmet legmélyebben a keresztszenvedés fedezhetjük fel, hiszen ez áll az evangélium szívében. A kegyelemben csak aszerint növekedhetünk, hogy mennyire értettük meg Krisztus értünk hozott áldozatát, mennyire becsüljük meg, és *„élünk általa”* (1Jn 4,9). Az Újszövetségben a keresztnek két különböző jelentése van. Az egyik a nyilvános kivégzés egyik ókori, fából készült eszköze, amelyre kötéllel, illetve szegekkel függesztették fel az elítéltet. Amellett, hogy rendkívül lealacsonyító kivégzési mód volt, az elítéltnak iszonyú szenvedést is okozott. Érthető, hogy *„az egész sokaság, mely e dolognak látására ment oda, látván azokat, amik ott történtek, mellét verve megtérem”* (Lk 23,48). Egy latin szerző szerint a „kereszt” annyira visszataszító szó volt, hogy azt még csak megemlíteni sem lehetett egy kulturált római beszélgetés során.

Nekünk miért lehet mégis *„dicsekedésünk”* (Gal 6,14) – ahogy Pál apostol fogalmaz – a kereszt? Hogyan találhatjuk meg a kegyelmet a keresztszenvedésben? Isten a büntetésnek ezt az eszközét arra használta, hogy békességet szerezzen számunkra. Ami az emberek szemében Krisztus elutasításának szimbóluma volt, az Istennél bűneink megbocsátásának jelképe. A kereszt Isten szeretetének mértéke. Amikor Krisztus kereszthalálára tekintünk, megláthatjuk, milyen messze hajlandó Ő elmenni értünk, hogy visszanyerjen magának bennünket. Majdhogynem azt is gondolhatnánk, hogy Isten jobban szeret minket még saját Fiánál is! Semmilyen más mérce nem segíthet nekünk abban, hogy felmérjük ezt a szeretetet. Erre gondolhatott János apostol is, amikor ezt írta: *„Lássátok, milyen nagy szeretet adott nekünk az Atya...”* (1Jn 3,1)

„Megvetve a gyalázatot, keresztet szenvedett...”

Amikor ezt a már-már közhellyé silányított aranyigét olvassuk János evangéliumában: *„Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött fiát adta érte...”* (Jn 3,16), hajlamosak vagyunk átsiklani afelett, hogy ez valójában mit is jelentett – mind az Atyának, mind a Fiúnak. Egy megrázó magyarázatot olvastam Jézus keresztszenvedéséről Pál apostol Zsidókhöz írott levelének alábbi igazságszava kapcsán: *„Mert amely állatok vérével a főpap a szentélybe beviszi a bűnért, azoknak testét megégetik a táboron kívül. Ezért Jézus is, hogy megszentelje a népet tulajdon vére által, a kapun kívül szenvedett. Menjünk tehát ki őhozzá a táboron kívülre, az Ő gyalázatát hordozva.”* (Zsid 13,11–13)

„Mit jelentett »a táboron kívül« kifejezés? Ezen a területen, melyet mindenki jól ismert, csak bizonyos embercsoportok tartózkodhattak. A táboron kívül kellett élniük az idegeneknek, »Izrael közösségétől elkülönítve, mint az ígért szövetségén kívül álló idegenek«. Ezek az emberek nem élhettek a táboron belül... Szintén a táboron kívül éltek a leprások, akik e szörnyű betegség fertőző volta

miatt nem lakhattak a táboron belül... Ez volta az a hely is, ahová a törvényszegőket és bűnözőket száműzték. Mózes törvénye szerint a házasságtörést, a szombat megszegését, a bálványimádást és a gyilkosságot megkövezés általi halálbüntetéssel kellett sújtani, melyet szintén a táboron kívül kellett végrehajtani... De itt égették el azoknak az áldozati állatoknak a tetemét, melyeknek vérét előzőleg bűnökért ajánlott áldozatként hintették szét a Szentek Szentjében. Az állati tetemetek, miután jelképesen áthelyezték rájuk a felajánló bűneit, elégették, mint Isten és ember számára egyaránt utálatos, átkozott hulladékot... Egyszóval a táborhelyen kívül eső rész iszonyatos hely volt: az idegenek, a leprások, a bűnözők lakhelye, valamint a bűnnel megátkozott hulladék tárolója – mindeni számára utálatos terület...

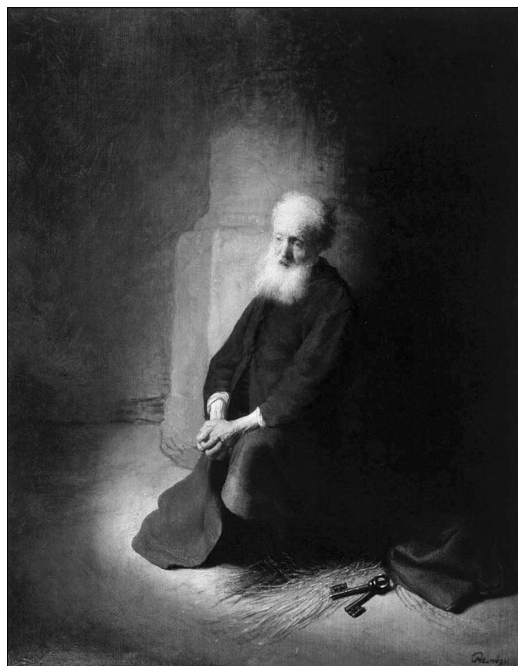
A táboron kívüli terület volt az a »Koponyahegy«, ahová Jézus kiment, hogy értünk és helyettünk feláldozza magát. Mégis sokszor milyen könnyedén mondjuk ki: »Magára vette büntetésemet.« Mikor azonban felidézünk, hogy milyen is volt ez a hely, megdöbbenünk, mert akkor értjük meg egészen, hogy hol is lenne az igazi helyünk, és milyen a mi valódi természetünk Isten szemében... Jézust úgy vezették a táboron kívülre, ahogy az áldozati állatok tetemét vitték elégetni, mint bűnökkel megátkozott hulladékot. Nincsenek szavak arra az erkölcsi mélységre, melyet Jézus járt be helyettünk a kereszten. Egyáltalán nem túlzó állítás, hogy úgy halt meg ott, mint bűnnel átkozott hulladék, hiszen Isten előtt mindannyian azok vagyunk: bűnnel átkozott hulladék. Krisztus áldott testéből a mi bűneink bűzös füstje szállt föl. Egymás előtt igaz és kegyes keresztény benyomását kelthetjük. A kereszttel előtt azonban be kell látnunk, hogy távolról sem vagyunk ilyenek...» (Roy Hession: *Jézus erőterében*, Harmat, Bp., 1999, 47–48, 50. o.)

A kereszttel tehát az a hely, ahol Isten kegyelme nemcsak helyettünk tett, hanem bennünk is tenni akar valamit. Miután meggyőző irántunk való változhatatlan szeretetéről, igazságáról, azt akarja, hogy helyezzük bizalmunkat teljesen őbelé. Ha tekintetünket állandóan Krisztus értünk hozott áldozatá-

ra szegeznénk, minden bizonnyal hatalmasan növekednénk a kegyelemben. Azért nem bízunk eléggé kegyelmében, mert nem arra a helyre, azaz nem a keresztre koncentrálunk, ahol kijelentette kegyelmét nekünk. De ha nem fókuszálunk teljes értelmünkkel oda, nem növekedhetünk a kegyelemben sem.

Különös törvényszerűség, hogy miközben a keresztet megértjük, és a kegyelemben növekedünk, aközben természetünkben, a bűneinkben „csökkenünk”. Mivel, ha mélyen megértettük a keresztet, azt nemcsak szemlélni fogjuk, hanem Jézus parancsa szerint „fel is vesszük”. A kegyelemben való növekedésünknek pedig legbiztosabb bizonyítéka: amikor „elveszítjük a mi életünket”, akkor Krisztusban „meg is találjuk azt” (Mk 8, 35). A kereszttel ott fog az életünkbe metszeni, ahol a legjobban fáj, nem kímélve sem minket, sem féltve őrzött értékeinket. Legyőz bennünket, és véget vet önző életünknek. De csak ekkor élhetünk a szó valódi értelmében teljes életet, egy jó cselekedetekben gazdag, áldott, szabad életet, ha folyamatosan növekedünk a „mi Urunknak és megtartó Jézus Krisztusunknak ismeretében”.

Soós Attila

Rembrandt: Péter apostol, 1639

NÖVEKEDÉS A „KRISZTUS TELJESSÉGÉIG”

Felteheted a kérdést: De hogyan maradhatok Krisztusban? Ugyanúgy, ahogy Őt először elfogadtad. „Amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne.” (Kol 2,6) „Az igaz ember hitből él.” (Zsid 10,38)

Hit által lettél Krisztusé, és hit által kell növekedned is Őbenne. Hit által kell adnod és elfogadnod. Mindent oda kell adnod: szívet, akaratot, szolgálatot. Szánd oda magadat neki, határozd el, hogy minden kívánalmának engedelmeskedni fogsz. Hasonlóképpen kell mindent vened: Krisztust, aki minden áldás teljessége. A szívedbe kell fogadnod Őt, hogy benned lakozzék, erőd, igazságod és örökkévaló segítődd legyen – erőt adjon neked az engedelmisséghoz.

Szenteld oda magad Istennek reggelenként! Mindig ez legyen a legelső dolgod. Így szólj Istenhez imádságodban: „Vonj magadhoz engem, Uram, úgy, mint aki egészen a tiéd! Összes tervemet lábadhoz teszem. Használj fel engem a mai napon szolgálatodra. Lakozzál bennem, kérlek, hogy minden munkámat Tebenned végezzem!”

Naponkénti feladatunk legyen ezt tenni!

Minden reggel szenteld oda magad Istennek arra a napra! Rendeld alá összes tervedet akaratának, készen arra, hogy megvalósítsd vagy feladd őket, amint

gondviselése irányít majd. Így nap mint nap Isten kezébe helyezheted az életedet, Ő pedig mind jobban és jobban átformál téged Krisztus hasonlatosságára.

A Krisztusban elrejtett élet: nyugodt élet. Nem jellemzik szélsőséges érzelmek, viszont bensőséges, békés bizalom igen. Reménységed nem magadban, hanem Krisztusban van. Gyengeséged az Ő erejével, tudatlanságod bölcsességével, esendőséged az Ő örök értelmével egyesül. Nem magadra kell tehát nézned, ne az éned foglalja le gondolataidat, hanem tekints Krisztusra. Gondolataid az Ő szereteténél, jellemének szépségénél és tökéletességénél időznek. Krisztus önmegtagadó élete, megaláztatása, szentsége, egyszerűsége és páratlan szeretete – ezek legyenek a lélek elmélkedésének tárgyai. Csak ha Őt szeretjük, példáját követjük, és ha teljes egészében tőle függünk, alakulhatunk át képmására.

Amikor gondolataink a saját énünkönél időznek, eltávolodunk Krisztustól, az erő és az élet forrásától. Éppen ezért Sátán erőfeszítései állandóan arra irányulnak, hogy elfordítsa figyelmünket a Megváltóról, és így megakadályozza, hogy lelkünk egységbe és közösségbe forrjon Krisztussal. Minduntalan arra törekszik, hogy a világ élvezetei, az élet gondjai, viszontagságai és szomorúságai, továbbá mások hibái, vagy éppen a saját hibáink és tökéletlen-

seégeink – ezek bármelyike, vagy együttesen — eltereljék gondolatainkat. Ne hagyjuk félrevezettetni magunkat e cselekedések által!

Sokan, akik pedig valóban lelkiismeretesek, és tényleg Istennek tetsző életet akarnak élni, túl sokat foglalkoznak a saját hibáikkal és gyengeségeikkel. Az ellenség azt reméli, hogy ezzel eltávolítja őket Krisztustól, és győzelmet arat felettük. Ne helyezük énünket a középpontba, ne adjuk át magunkat az aggodalmaskodásnak és a szorongó félelemnek, még amiatt sem, hogy vajon üdvözülni fogunk-e. Mindez csak arra jó, hogy elfordítsa lelkünket attól a valakitől, Aki az erőnk forrása. Bízunk lelkünk megtartását Istenre, bízunk Benne teljesen!

Beszélgjétek és gondolkodjatok Jézusról! Tűnjék el énetek Őbenne! Vessetek el minden kételyt, üzzetek el minden félelmet! Mondjátok ezt Pál apostollal együtt: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig e testen élek, az Isten fiában való hit által élem, Aki szeretett engem, és önmagát adta érettem.” (Gal 2,20)

Nyugodjatok meg Istenben! Ő meg tudja őrizni azt, amit rábízotok. Ha Őreá hagyatkoztok, diadalmas győzelemre segít benneteket azáltal, Aki szeretett titeket.

(Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Növekedés a „Krisztus teljességéig” c. fejezet. BIK Kiadó, Bp., 2000, 60–63. o.)

Pierson testvér, akkori generálkonferenciai elnök búcsúbeszéde (1978)

Utoljára állok előttetek, egyházam, egyházatok és egyházunk vénei előtt, mint a nagy felelősség hordozója. Néhány szót szeretnék szólni hozzátok.

Alapgondolatul Nil testvér és felesége írását veszem, amelyben leírják azt a folyamatot, hogyan lesz valamely vallási mozgalomból egyház.

Állításuk szerint a mozgalom leggyakrabban az egyház elvilágiasodása és formaisága elleni tiltakozásként keletkezik, és elsősorban a szegényebb hívők között terjed. A gazdagabbak nem támogatják, mivel nem népszerű, megvetett és üldözött, s ha csatlakoznának hozzá, túl sokat veszítenének.

A mozgalom lelkes hívei erősen ragaszkodnak a mozgalom szabályaihoz és hittételeihez. Minden híve szabad elhatározása szerint csatlakozik hozzá, és minden egyes tagja pontosan tudja, miben hisz. A szervezet kezdetben fejletlen, nincs sok vagyona, épülete. A mozgalom éberem örökdió hívei viselkedése felett, és mércéi szigorúak. Prédikátorai – akik leginkább laikusok – azért kezdenek prédikálni, hogy Istennek szolgáljanak. Nem nagyon törődnek azzal, hogy mások mit gondolnak vagy mondanak a mozgalomról.

És ezután megszületik a második generáció. A szaporodás szükségessé teszi a szervezetséget és az épületeket. A hívők gazdagabbak lesznek, mert szorgalmasak és takarékosak. Ahogy nő a gazdagság, a buzgalom alábbhagy. A hívők gyermekeinek többé nincs szükségük arra, hogy súlyos vívódások árán döntsék el, csatlakoznak-e a mozgalomhoz, vagy sem. Sőt, azt sem feltétlenül fontos tudniuk, hogy mit hisznek. Nem szükséges, hogy kidolgozzák a mozgalom szabályait és hittételeit. Ezt már mind elvégezték helyettük. A prédikátorokat kinevezik, megválasztják, és csak ritka esetben jelentkeznek önként.

A harmadik nemzedékben a szervezet tovább fejlődik, és intézmények alakulnak. Szükség mutatkozik újabb iskolaépületekre, amelyek tovább ápolják az atyák hitét. Több művelődési intézmény alakul. A mozgalomnak figyelmeztetnie kell híveit, hogy

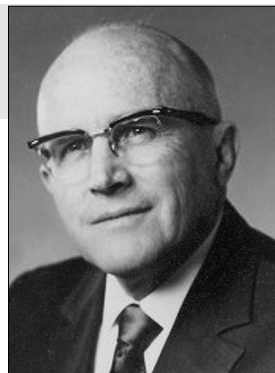
tartsák meg a mozgalom szabályait, ugyanakkor alacsonyabb lesz a mérce. Nincs többé olyan szigor a közönség szabályai ellen vétők kizárása tekintetében sem. A misszióelkület kialszik. Nagyobb figyelmet fordítanak a más mozgalmakkal és egyházakkal való kapcsolatok felvételére. Az előjárók tanulmányozzák hitük terjedésének jobb módszereit, néha jutalommal és elismeréssel serkentik munkára a hívőket. A mozgalom fiatal tagjai kifogásolják, hogy külsőleg más-milyennek kell lenniük, mint a többieknek, és mind gyakoribbak a vegyes házasságok.

A negyedik nemzedékben már bejáratódott a gépezet, és minden – úgymond – gépiesen történik. Az adminisztráció kibővül, ezzel egy időben csökken a gyülekezetekben dolgozó prédikátorok száma. Nagygyűléseket tartanak, amelyeken meg kell határozni a doktrínákat. Mind több iskolát, egyetemet és szemináriumot alapítanak, amelyek a világi elismerést és a világgal való kiegyenlítődést keresik. Felülvizsgálják az álláspontokat, és korszerűsítik a módszereket. A figyelem a modern művelődés felé irányul. Felébred az érdeklődés a művészet, a zene, az építészet és az irodalom iránt. A mozgalom igyekszik megtalálni helyét a társadalomban, miközben olyan tevékenységgel foglalkozik, amely népszerűséget szerez neki. Az istentiszteletek formálisak lesznek. A mozgalmat most már elfogadta a világ, elfogadták azok is, akiknek szavuk mérvadó. **A mozgalomból egyház lett.**

Testvérek! Ennek sohasem szabad megtörténnie a hetednapi adventistákkal! Ez nem is fog megtörténni velünk. Mi nem vagyunk egy egyházzal több – mi Isten egyháza vagyunk!

Azonban ti, akik ma velem együtt ebben az egyházban vagytok, ti vagytok azok, akiket Isten azzal a feladattal bízott meg, hogy ez ne történjék meg.

Testvéreim! Már érezhető azoknak az alattomos erőknél a működése, amelyek megkezdték romboló munkájukat. Sajnos, vannak egyházunkban olya-

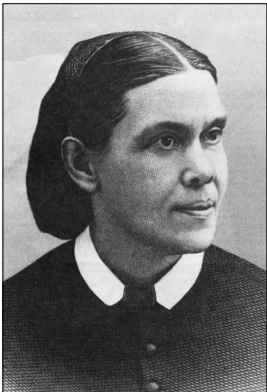

Robert H. Pierson
(elnök: 1966–1979)

nok, akik kételkednek Mózes első könyvének fejezeteiben, akik kételkednek a prófétaság Lelkének a Föld keletkezéséről írott soraiban, és akik burkoltan vagy kevésbé burkoltan támadják a prófétaság Lelkét. Vannak, akik e reformálókra és a modern teológusokra hivatkoznak mint a hetednapos adventisták hitelvéinek forrására. Olyanok is vannak, akik kifejtik, hogy már belefáradtak ezekbe „az elavult adventista frázisokba”. Egyesek szeretnének megfélemlíteni szeretett egyházunk mércéiről. Irigy pillantásokat vetnek a nagy egyházak felé, és azzal igyekeznek megnyerni jóindulatukat, hogy mindent elvetnek, ami csak megkülönböztet és elválaszt bennünket tőlük. És végül olyanok is akadnak közöttünk, akik a világ útján szeretnének járni.

Szeretett testvéreim! **Ne engedjétek, hogy ez megtörténjék!** Nagyon komolyan és szívemből kérek benneteket, ne engedjétek! Felszólítom szemináriumainkat, iskoláinkat és egyetemeinket, a tanárokat és a teológusokat, hogy ezt ne engedjék meg! Mi nem hetednapos anglikánusok vagy hetednapos lutheránusok vagyunk – mi hetednapos adventisták vagyunk. **Isten utolsó gyülekezete vagyunk, amely Isten utolsó üzenetét hirdeti.**

Ti olyan emberek vagytok, akikre Isten számít, hogy a Hetednapos Adventista Egyházat mint Isten maradék egyházát győztes egyházzá tegye.

Ellen G. White
(1827–1915)

Ellen G. White azt írja: *„Borzalmas veszedelem fenyegeti azokat, akik az Úr művének felelősségét hordozzák – olyan veszedelem, amelynek gondolatára megremegek.”* (2SM, 391. o.) Ezékiel próféta könyvében ezt olvassuk: *„És keresék közülük valakit, aki falat falazna, és állna a törésen énelőmben az országért, hogy el ne pusztítsam azt.”* (Ezék 22,30) Hiszem, szeretett testvéreim,

hogy Isten olyan embereket keres, akik rettenthetetlen vezetők, akik Isten gyülekezetét és igazságát az életüknél is jobban szeretik, akik az Ő felügyelete alatt indulnak el, és országába vezetik az egyházat. Nem könnyű az előttünk álló feladat. Ha jól értem, amit a Biblia és a prófétaság Lelke mond, akkor a megpróbáltatásnak és a nyomorúságnak olyan ide-

je áll előttünk, amelyet ez az egyház és ez a világ sohasem élt át.

Az Úr szolgálja így szól: *„Lelkünk ellensége buzgón igyekezett elterjeszteni a hírt, hogy a hetednapos adventisták között nagy megújulásnak kell végbemennie, és hogy ez a megújulás egy nap átszervezéséből és azoknak a hittételeknek az elvetéséből áll, amelyek hitünk oszlopai. Milyen következményekkel járna, ha egy ilyen megújulás csakugyan megtörténne? Hitelvéinket, amelyeket Isten adott maradék egyházának, elvetnénk, és megváltoztatnánk a vallásunkat. Alapelvéinket, amelyek szerint tevékenykedtünk az utóbbi ötven esztendőben, tévedésnek tartanánk. Új szervezet jönne létre. Más könyveket kellene írni. Bevezetnénk egy ésszerű filozófiai módszert. Az efféle módszer alapítói járnak a városokat, és nagyon jó munkát végeznének. A szombatot természetesen egészen könnyen vennék, meg Istent is, aki megalapította. Semmi sem állhatná útját ennek a mozgalomnak. A vének prédikálnák, hogy az erény jobb a szenvedélynél, azonban azzal, hogy félretennék Istent, emberi erőre támaszkodnának, amely Isten nélkül semmit sem ér.”* (1SM, 204–205. o.)

Az adventista egyház már sok évvel ezelőtt szembeállta magát egy ilyenféle „megújulás” végrehajtásával és egy ilyen „módszer” bevezetésével. Azok között vagyunk, akiknek az effajta „megújulók” még újszerűbb és keményebb támadásait kell visszavernünk, akiknek a természete ugyanolyan alattomos és ördögi, mint az előbbieknak. Ez utóbbi támadások következményei rombolóbbak lesznek, mint az előbbieké. Testvérek! Kérek benneteket, tanulmányozzátok azokat a veszélyeket, amelyek egyházunkat fenyegetik, és Isten segítségével a hívőket is készítsétek fel, hogyan védjék ki ezeket.

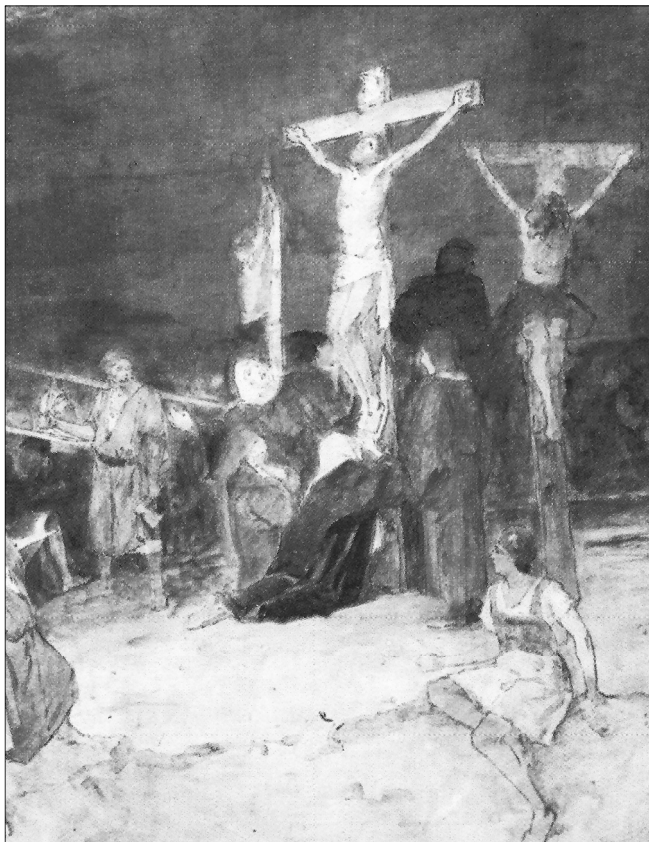
„Isten olyan embereket hív, akik képesek szembebeszélgni a veszedelemmel, olyan embereket, akik a válság pillanatában nem állnak át az ellenség oldalára.” *„A végső összeütközés felé közeledünk. Nem lehetünk megalkuvók. Nem rejthetjük el zászlónkat. Amikor a harc hevessé válik, senki se bizonyuljon árulónak. Nem rejthetjük el fegyverünket, a küzdelemben nem adhatunk előnyt Sátánnak.”* (Review and Herald, 1903. XI. 5.; 1892. XII. 6.)

Ezenkívül szeretném felhívni a figyelmeteket Ellen White-nak arra a látomására, amelyben egy jéghegy felé úszó hajót látott. Ezt írja: *„Abban az irányban, magasan a hajó felett, kiemelkedett a vízből*

egy óriási jéghegy. Hallatszott a parancsszó: »Ütközünk meg vele!« A gépész gözt adott, a kormányos pedig habozás nélkül a jéghegy felé irányította a hajót. Nagy reccsenéssel ütődött a hajó a jéghegynek. Érezni lehetett a borzalmas ütést. A jéghegy darabokra zúzódott, és minden darabja mennydörgéshez hasonló robajjal hullott a fedélzetre. Az utasokat megrázta az ütés ereje, de mindenki életben maradt. A hajó is megrongálódott, behorpadt, úgy megremegett, mint ha élőlény lenne, de azután ment tovább a maga útján. – Jól tudom, mit jelent ez a kép. Utasítást kaptam, és a parancsnokunkhoz hasonló hangon kiejtett szavakat hallottam: »Ütközz meg vele!« (1SM, 205–206. o.)

Isten művének kedves munkatársai! Talán nem is annyira a távoli jövőben nektek is a kísértéseknek ugyanezzel a jéghegyével kell szembenéznetek. Kérem Istent, adja meg nektek kegyelmét, bátorságot és bölcsességet!

„Milyen csodálatos ez a gondolat, hogy a nagy küzdelem a vége felé közeledik. A mű befejezésekor veszélyek leselkednek ránk, és nem tudjuk, hogyan

Munkácsy Mihály Golgota-vázlata

álljunk ellent nekik; de ne feledjük el, a három nagy mennyei erő a segítségünkre van, az isteni kéz tartja a kormányt, és Isten megvalósítja szándékát. Össze gyűjt a világból egy népet, amely igazságban szolgálja Őt.” (2SM, 391. o.)

Kedves testvéreim! Nagyszerű ez a biztonság, amelyet az Isten által ránk bízott munka végzésekor érezhetünk. Ez a munka egyetlen embertől sem függ, ez a munka az Istennel való viszonyunktól függ. Egyetlen módon nézhetünk szembe a jövővel, ha a kereszthez megyünk. Az az egyház, amely arra néz, aki az életét adta érte a Golgotán, sohasem veszhet el.

Köszönöm testvéreim, hogy abban az előjogban volt részem, hogy negyvenöt évig szolgálhattam az egyházat. Az Úr áldjon meg benneteket!”

(Idézi Az Idők Jelei 2002/3. száma)

MIÉRT AKTUÁLIS?

Gondolatok Robert H. Pierson búcsúbeszéde kapcsán

Robert H. Pierson 1966 és 1979 között töltötte be a generálkonferencia (GK) elnöki tisztségét. 1978 októberében, a GK delegátusainak őszi ülésén mondta el megrendítően őszinte, felszólító és figyelmeztető hangvételű búcsúbeszédét. Miközben bejelentette lemondási szándékát, leköszönő elnökként világosan megjelölte azt a veszélyt, amelyről a próféta jövendölt, s amit „már érezhető alattomos erőnek”¹ nevezett. „Felszólítom szemináriumainkat, iskoláinkat és egyetemeinket, a tanárokat és a teológusokat” – szövege kiáltása.

Miről is szövege ez a figyelmeztetés? Hogyan összegezzük ezt mi most, 35 év távlatából? Milyen tények és folyamatok tanúsítják e rövid, alig másfél oldalnyi beszéd igaz voltát? E rövid írás néhány összefüggésre kívánja ráirányítani az olvasó figyelmét, s ezzel továbbgondolásra készíteni őt. Gondolkozunk, olvassunk, beszéljünk e kérdésekről, mert jelentőségük máig ható.

1 A dőlt betűs szakaszok szemelvények a beszédből.

A beszéd egy folyamat tömör és pontos leírásával² kezdődik: a hitbeli alapvetéssel induló adventmozgalom hogyan egyházasodik el „négy” generáció alatt. Talán túl egyszerűnek tűnik mindez, de tény: pusztán attól, mert telik az idő, és újabb generációk születnek meg, a próféciák népe soraiban is veszélyes és téves folyamatok válhatnak általánossá.

Mit tehet Isten népe, ha mindezt felismeri? Hogyan kerülheti el azt a zsákutcát, hogy „*ne egy egyházzal több*”, csupán egy újabb felekezet legyen?

S ha az említett változás ilyen természetesen, életciklusmodellhez hasonlóan, szinte menetrendszerűen bontakozik ki, mit tehet Isten népe azért, hogy elkerülje „a bajt, és ne kárát lássa” (Péld 27,12)? Hogy élheti meg hitét úgy, hogy az elegendő egyházasodás megannyi jellemzője ne rontsa meg, eltorzítva filadelfiai gyökérszellel bíró alapjait?

A kérdés nem akadémikus probléma. Ellen White világosan szólt arról, hogy intézményeink ne nagy, hanem kis intézmények legyenek, amelyek így alkalmasak lesznek „a világ inségének barázdáiba” vetetni. Megértettük-e a tanítást? Felismertük ezt a törvényszerűséget nagy létszámú gyülekezeteink problémáiban is?³ Látjuk, hogy amikor Kellogg oly nyilvánvalóan hágtá át a XIX. sz. végén e prófétai figyelmeztetést, Isten az anyagi veszteséget is megengedte a szanatórium leégésével, csak hogy erre (is) felhívja népe figyelmét?! Értjük-e ma, hogy akár vagyoni veszteségeink is Isten megkereső figyelmeztései lehetnek?

A beszéd tételesen is megemlíti jó néhány súlyos kérdést: a teremtés tanításának tagadását, a prófétságot adományának támadását, az egyházon belül megjövendölt hamis megújulást, amely nagy átszervezésből és a hittételek elvetéséből fog állni. Megértettük-e a figyelmeztetést? Vagy a zsidósághoz hasonlóan ismételjük mi is, hogy „az Úr temploma ez”?!
A búcsúzást egyben felkészítésre is használta: „A végső összeütközés felé közeledünk. Nem lehetünk

megalkuvók...” – mondta. Miközben mélyen hitt és bizonyosságot tett az adventnép elhívott voltáról – ugyan sajnos csak leköszönésekor –, de félreértétként beszélt Isten népének megrostálásáról. Tulajdonképpen elkezdte felkészíteni e népet, hogy a „*nem is annyira távoli jövőben a kísértéseknek ugyanezzel a jéghegyével*” kell szembenézniük.

Látjuk ezeket a jéghegyeket, vagy mi is a régi vitába bonyolódunk: „Pálé vagy Barnabásé vagyok...”

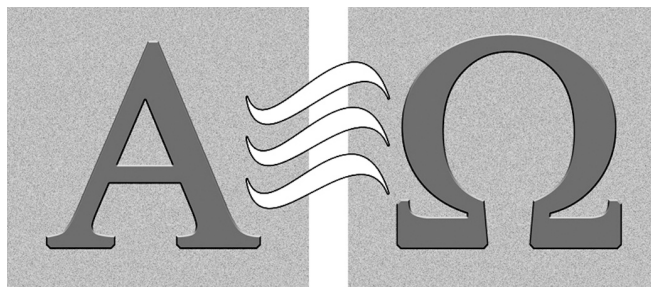
Emlékezzünk-e még arra, hogy az alfa-válság nevezetes eseményei közben a mű vezetői féltek e jéghegygel való megütközéstől? Félünk, menekülünk mi is a nyilvánvaló és szaporodó számú problémák elől, tudomást sem véve ezekről, vagy „*előjognak tekintjük, hogy... szolgálunk*”?

A beszédet újra és újra elolvasva Pál figyelmeztető sorai juthatnak eszünkbe: Mi, „akiket a bizonyosságok fellege vesz körül” (Zsid 12,1), látjuk-e a szent történelem mai tanulságait? Képesek vagyunk-e a nyilvánvalóan ihletett sorokat aktualizálni? Emlékezzünk meg és beszéljünk erről, mert az Isten minden cselekedete kinyilatkoztatott számunkra. „*Semmit sem cselekszik az én Uram, az Úr, míg meg nem jelenti titkát az ő szolgálóinak...*” (Ámós 3,7)

Ne felejtjük el, még a „kövek” is ismerik e törvényszerűségeket,⁴ és kiáltják: az a nép, amely nem tanul a maga múltjából, arra lesz ítélve, hogy megismételje azt!

Őszintén kívánom, hogy „ma, ha az ő szavát halljuk, meg ne keményítsük szívünket” (Zsid 3,7–8). Ha pedig esetleg nem is halljuk meg, hogy a megannyi esemény Isten figyelmeztető eszköze, akkor biztosak lehetünk abban, hogy a gyertyatartók felügyelőjének lesz módja arra, hogy a valódi kérdések és a valódi alternatívák egyértelművé váljanak népe számára, amely „vak és mezítelen” (Jel 3,17). Mert véletlenül senki sem fog elkárhozni.

Balogh Gábor

2 A beszéd elején a szerző hivatkozik egy bizonyos „*Nil testvérré és feleségére*”, akiknek írása alapján egy történelmi-szervezetszociológiai folyamatot vázol fel négy generáció alatt, s eközben pedig egy rejtett, fokozatos lelki torzulásra, az adventista önazonosságát elvesztésére hívja fel a figyelmet. A mai társadalomtudomány is ismeri azt a folyamatot, amely a szervezetek fejlődésének jellemzőit, állomásait írja le. Magyarul is olvashatunk e négy szakaszos folyamat jellemzőiről, *Szervezetek életciklusmodellje* címmel (Heimerl–Meyer).

3 Ne egy nagy létszámú, hanem helyette 3-4 kisebb közösség jöjjön létre, ahol így valóságos, megtartó erővel bíró hittestvéri kapcsolatok épülhetnek ki! Természetesen ennek a légkörnek, s megszületésének nem kevésbé egyértelmű feltételei vannak.

4 Most, e rövid írás keretében nem értekezhetünk e kérdéstről részletesebben.

KÖNNYŰ KERESZTÉNY ZENE?

I. rész

„Az egyházzene tükröt tart elénk, az a kérdés, hogy bele merünk-e nézni.”

(Karasszon Dezső)

Régebben – jazz-zenész koromban – barátaimmal gúnyosan neveltünk a könnyed, érzelgős, szentimentális amerikai („hollywoodi”) dalokon, de jó pénzért, persze, elvállaltuk a szakmailag limonádénak és „cikinek” mondható melódiák „lekísérését”. Aztán alig vártuk, hogy vége legyen az ilyen komolytalan, méltatlan fellépéseknek („hakniknak”), s a gázsinkat felvéve gyorsan elfelejtettük az estét... Ezek után mit mondhatunk, ha ma azt halljuk, hogy ugyanazok az édeskés, érzelmes dallamocskák köszönnek ismét vissza, csak vallásos köntösben?

A hazai keresztény könnyűzene (a dicsőítő csoportok) egyik jeles személyisége így nyilatkozott erről: *„Ez a zene [a keresztény popzene] önmagában nem minden esetben képvisel maradandó értéket, legfőbb erénye, hogy az örökkévalóságnak szól, amennyiben képes megérinteni az emberek lelkét, szívét.”*

„Nem képvisel maradandó értéket”, de „az örökkévalóságnak

szól”? Furcsa és különös párosítás... De hogyan jutottunk idáig? Úgy hiszem érdemes elgondolkodnunk közösen ezen a kérdésen.

„Dicsőséget emberektől nem nyerek”

Amikor úgy tíz-tizenkét évvel ezelőtt először találkoztam ezzel a kijelentéssel, megdöbbsentem. „Hogy lehet ilyet mondani?” – csattantam fel akkor értetlenül, mert addigi életem során én vagy másokat dicsőítettem („sztárokat majmoltam”), vagy a magam dicsőségét kerestem. Évekkel később aztán jobban megismertem azt a Valakit, aki ezt kinyilatkoztatta, s rá kellett jönnöm, hogy *„az ember szíve bálványgyár”* (Kálvin). Ezért is folytatódhat így a fenti gondolatmenet: *„Mi módon hihettek ti, akik egymástól nyertek dicsőséget, és azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?”* Az önző emberi szív tehát: bálványgyár, sztárgyár, álmogyár... Erősen manipulált (kül)világunk is e „gyáraktól” fertőződik, és sok esetben a dicsőítő énekek szintén ezek hatására *torzulnak* el, illetve válnak könnyűvé.

Konkrétan mire gondolok? Például az öndicsőítésre, amelyet sokszor vallásos mázzal leöntve árulnak, valamint a giccses zenei hamisítványokra, amelyekben – a valódi érzelmek és a természetes szépség helyett – az álmodozó, szirupos érzelmeskedés, a meszterkélttség játssza a főszerepet, és ahol a szeretet és az igazság szét-

választása folyik. Mindezeket a becsapásokat a mai zenei világban lépten-nyomon tetten érhetjük. De vigyáznunk kell, mert a mély-séges, „tisztá forrású” dallamok is könnyűvé válhatnak, ha nem a megfelelő lelkiülettel, zeneiséggel énekeli őket. Ezért nagyon fontos keresnünk a tiszta Isten-dicsőítés eredetét és célját.

„Menjetek be az ő kapuin hálaadással”

Az emberek „nem ápolják szívükben a hálát” – olvasom egy régi könyv megsárgult lapjain. Úgy látszik hát, a hálaadásból az elmúlt korokban is hiány volt, pedig a valódi örömteli dicsőítésnek – ahogy ezt később is láthatjuk majd – ez a legfőbb forrása.

Hogyan is fejezte ezt ki egy, a gondok és súlyos feladatok sokaságával együtt élő ember, Mózes a 90. zsoltárban: „Jó reggel elégi ts meg minket a te kegyelmeddel, hogy örvendezzünk és vígadjunk minden mi időnkben.”

Kegyelem, megelégités, megelégedés, örvendezés. Hát igen! Ezek a fogalmak is el lehet(ne) merengeni... Ha volna rá időnk a munka, az internetezés, a facebook és egyéb elfoglaltságaink mellett. Tanulnunk kell tehát azt, hogy az életben – bármely élethelyzetben, amelyben vagyunk – meg tudjuk látni a kegyelmet, az irgalmat, a gondviselő szeretetet. Az igazi öröm és megelégedettség így tud megszületni bennünk, mert a dicsőítés, az örömteli ének, „a magasztalás fel-tétele az, hogy már magát az életet is öröm tárgyaként éli meg az ember... Élet és magasztalás kölcsönösen hatnak egymásra: ahol elfe-

lejtik a magasztalás nyelvét, ott az örömet sem élik át...” (Kis Médea: *Istendicsőítés énekkel és élettel*. Kálvin Kiadó, Bp., 2012, 36. o.)

„Teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből”

„Félszívvvel semmit ne csinálj! Félmunkát ne végezz!” – halljuk a feddő, de mégis bátorító jó tanácsokat az idősebb emberek ajkáról családban, munkahelyen. Ha visszatekintek a könnyűzeneiben eltöltött éveimre, eszembe jut, hogy milyen nagy odaadással gyakoroltunk, próbáltunk a különböző stílusú (pop, rock, funky, soul stb.) zenekarokkal. Volt olyan, hogy egy évig készültünk egyetlen fellépésre. A kérdés ezek után a következő: Ha a múltban teljes szívvvel tudtam keresni saját sikereimet, akkor az Önmagát

jes erődből... és a te felebarátodat, mint magadat.”

Isten dicsőítése étellel és énekkel – A válaszadás

„A hit felismeri Isten szépségét, és válaszol e szépségre.” (Rudolf Bohren) Ez az, amiről Dávid olyan megindítóan beszél a 27. zsoltárban: „Egyet kérek az Úrtól, azért esedezem, hogy lakhassam az Úr házában életemnek minden idejében; hogy nézhessem az Úrnak szépségét, és gyönyörködhessem az ő templomában.”

Isten tehát bemutatkozik, szól, cselekszik az életünkben, mi pedig válaszolunk az ő szavára, cselekedetére, alkotására, szépségére. Válaszolunk, étellel és énekkel. Viszont a méltó válaszadást egy életen át tanulnunk kell. „Te tanítasz engem az élet ösvényére, teljes

értem feláldozó Istent most csak félszívvvel dicsőítsem, szolgáljam? A válasz: „Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és tel-

öröm van tenálad; a te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké.” (Zsolt 16,11) A kérdés persze az, hogy tényleg ismerjük-e az „egyedül igaz Istent”, és valóban Őneki adunk-e dicsőséget?

„Örüljétek az Úrban... dicsérjétek az Urat... énekeljétek Istennek!”

A dicsőítésben nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy „*Őreá nézve, Őáltala, Őróla, illetve Őneki*” énekeljünk. Ez utóbbiak nélkül nem is beszélhetünk valódi Istendicsőítésről, csak esetleg dalolászásról vagy jópofa örömködésről. Ugye, érezzük óriási felelősségünket, s azt is, hogy mekkora súlya van annak, hogy a porszem ember alkotó módon jelenítheti meg a hangok világában a Teremtő Isten végtelen hatalmát, szeretetét?! Ez

a tudat, persze, nem kell, hogy megbénítson bennünket. Sőt, inkább teljes szívbeli odaadásra, *őszinteségre*, és nem utolsó sorban *igényességre* kell, hogy sarkalljon mindnyájunkat. (Természetesen a minőségi ebben az esetben nem rideg „profizmust” jelent, hanem hitből jövő igényességet.) Tehát jót és jól kell csinálni! „*Szigorúan ki kell küszöbölni minden selej-*

test, hazugot” (Kodály), mert ha egy dicsőítő (pop)zene „nem képvisel értéket” (ahogyan azt a cikkünk elején megszólaló keresztény könnyűzenész megvallotta), akkor az a zene a Tökéletesről és a Szentről „farag hamis képet”. Arról az Istenről, Aki a Tízparancsolatban kőbe véste, hogy az Ő nevét ne vegyük fel *hiába*. Nagyon fájdalmas következményekkel járhat ebben az esetben is, ha nem vesszük komolyan Isten szavát, ha saját ízlésünk, akaratunk, kívánságunk szerint járunk el, hiszen „*aki igénytelen zenével akar behívni a templomba bárkit is, az már a nulladik lépésben hazudott az illetőnek*”. (Berkesi Sándor) Természetesen nagyon sokan lelkesen, őszinte szívvel – esetleg tudatlanságból – „evangelizálnak” könnyed stílusban. Ám a végeredményen sajnos ez nem változtat. Ne higgyük tehát azt, hogy „*Isten dicséretére jó minden, amiben egy kis erőlködő jóakarát van*”. (Szúdy Nándor)

S ha az előzőeket már végiggondoltuk, akkor jön a következő dilemma: A gyakorlatban *hogyan* tudjuk őszintén és méltóképpen kifejezni énekel, zenével – „*mint bánkódók, de mindig örvendezők*” – a bennünk lévő bánatot, és az azt legyőző reményt, „*a teljes örömet*”?

Erre a kérdésre cikksorozatunk következő részében keressük a választ.

Addig is jól „megrostált” zenét kívánok!

Ferge Béla zenetanár
www.kreativzeneimuhely.hu

